

**UCHWAŁA NR LIII/1064/17
RADY MIASTA OPOLA**

z dnia 15 grudnia 2017 r.

w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola

Na podstawie art. 228 i 230 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 2077) - Rada Miasta Opola uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się Wieloletnią Prognozę Finansową Miasta Opola na lata 2018-2021 wraz z prognozą kwoty długu na lata 2018-2036, która z dołączonymi objaśnieniami stanowi załącznik Nr 1 i Nr 1a do niniejszej uchwały.

2. Przyjmuje się wykaz przedsięwzięć wieloletnich zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Prezydenta Miasta Opola do zaciągania zobowiązań:

1) związanych z realizacją przedsięwzięć określonych w załączniku Nr 2, do wysokości limitu zobowiązań określonych w tym załączniku,

2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

§ 3. Upoważnia się Prezydenta Miasta Opola do przekazania kierownikom jednostek organizacyjnych Miasta Opola uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa w § 2.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Opola.

§ 5. 1. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2018r.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr XXXV/678/16 Rady Miasta Opola z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola z późniejszymi zmianami.

Przewodniczący Rady

Marcin Ociepa

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA MIASTA OPOLA
-
objaśnienia przyjętych wartości

Opole, listopad 2017 r.

Spis treści

	nr strony
I WSTĘP	2
II INFORMACJA I WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE PRZEWIDYWANEGO WYKONANIA BUDŻETU 2017R.	4
III BAZA MAKRO – dane podstawowe	7
IV PROGNOZY WARTOŚCI BUDŻETOWYCH NA LATA 2018-2036	9
V PROGNOZA ZADŁUŻENIA I SPŁAT	18
V.I Informacje ogólne i wyjaśnienia	18
V.II Informacje o kształtowaniu się zadłużenia w 2017 i 2018r.	19
V.III Projekcja długu na lata 2018-2036	24
VI CZYNNIKI RYZYKA I POZOSTAŁE WYJAŚNIENIA	26

I. WSTĘP.

Regulacje prawne dotyczące Wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (WPF) zawarte w Dziale V, Rozdział 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (dalej Ustawa) wskazują, że do danych liczbowych zawartych w WPF dołącza się objaśnienia przyjętych wartości.

Treść objaśnień nie została w żaden sposób określona w Ustawie ani w przepisach wykonawczych. W Ustawie mówi się jedynie, że w objaśnieniach mogą być zawarte także informacje uszczegóławiające dane zawarte w prognozach.

W minionych latach w Mieście Opolu wypracowana została treść i struktura objaśnień przyjętych wartości, która obejmuje przewidywane wykonanie budżetu bieżącego roku jako punkt wyjścia, szczególnie przy prognozach kwoty długu. Kolejny element objaśnień stanowi przedstawienie założeń makroekonomicznych, jakie przyjęto prognozując poszczególne kategorie budżetowe. Dalej przedstawia się wielkości prognoz dochodów i wydatków bieżących z podziałem na największe grupy oraz ich dynamikę w poszczególnych latach, oraz opisuje się część majątkową. Osobny rozdział poświęcony jest zadłużeniu, spłatom oraz ustawowym ograniczeniom w tym względzie. Całość zamyka identyfikacja najważniejszych ryzyk oraz inne istotne informacje o charakterze jednorazowym, które mają wpływ na Wieloletnią Prognozę Finansową Miasta Opolu.

Załącznik Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opolu na lata 2018-2036 (WPF) został sporządzony według wzoru wskazanego odpowiednim Rozporządzeniem Ministra Finansów, a jego treść wypełniono w oparciu o szczegółowe dane z projektu budżetu na 2018r. oraz ekstrapolacje poszczególnych źródeł dochodów czy grup wydatków składających się na zagregowane wielkości, jakie zgodnie z przepisami muszą znaleźć się w WPF. Prognozy na lata przyszłe sporządzane są głównie metodami statystycznymi z uwzględnieniem jednorazowych, istotnych zdarzeń mających wpływ na prognozowane wielkości. Prognoza kwoty długu obliczana jest na podstawie bilansu zaciągnięcia nowych zobowiązań i dokonanych spłat posiadanego zadłużenia. Punktem wyjścia w prognozie kwoty długu jest przewidywane saldo zadłużenia na koniec 2017r. Wszelkie grupowanie poszczególnych pozycji odbywa się w oparciu o szczegółową klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów, rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Obliczenia relacji w szczególności w odniesieniu do limitu spłat zobowiązań, o którym mowa w art. 243 Ustawy, są dokonywane zgodnie z przepisami i weryfikowane przez elektroniczny system BeSTi@, służący jednostkom samorządu terytorialnego m.in. do przesyłania do Regionalnych Izb Obrachunkowych wersji elektronicznych WPF. W Załączniku Nr 1 pominięto wiersze 15 i 16 z uwagi na to, że Miasto Opole nie emituje obligacji przychodowych, ani nie jest objęte procedurą naprawczą.

Wykaz Przedsięwzięć (Załącznik Nr 2) również został sporządzony według wzoru zawartego w Rozporządzeniu Ministra Finansów – przedsięwzięcia zostały podzielone wg określonych grup z podziałem na wydatki bieżące i majątkowe. Założono, że okres realizacji przedsięwzięć będzie ustalony osobno dla części bieżącej i majątkowej w ten sposób, że będzie się pokrywał z planem wydatków na poszczególne lata.

W celu sporządzenia WPF Miasta Opola przyjęto, że poprzez przedsięwzięcia rozumie się wieloletnie programy, projekty lub zadania, dla których można określić wszystkie elementy wymienione w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, tj.:

- 1) nazwę i cel – przez co rozumie się, że przedsięwzięcie powinno być wyodrębnione od innych wydatków, nazwane, a wszelkie paragrafy wydatków wg podziału klasyfikacji budżetowej powinny być zgrupowane pod tą nazwą; cel powinien zostać tak określony, by móc ocenić jego osiągnięcie po zakończeniu projektu, a więc zakończenie projektu powinno być jednoznaczne z osiągnięciem (bądź nie) celu, tj. celem przedsięwzięcia nie może być utrzymanie ciągłości działania;
- 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia;
- 3) okres realizacji i łączne nakłady – przez co rozumie się, że przedsięwzięcie powinno być osadzone w ściśle określonym czasie. Nie są więc traktowane jako przedsięwzięcia zadania, które były wykonywane wcześniej i będą wykonywane później pod tą samą nazwą z tym samym celem. Przedsięwzięcie zatem ma swój początek i koniec; określenie łącznych nakładów finansowych stanowi swego rodzaju budżet przedsięwzięcia, co wzmacnia jego odrębność od innych zadań i wskazuje na jego „skończoność”;
- 4) limity wydatków w poszczególnych latach – przez co należy rozumieć zabezpieczenie środków na realizację przedsięwzięcia;
- 5) limit zobowiązań – rozumiany jako różnica pomiędzy łącznymi nakładami a wartością podpisanych umów z wykonawcami przedsięwzięcia.

Wszelkie inne bieżące wydatki realizowane w układzie wieloletnim uznawane są za tzw. umowy na ciągłość działania jednostki. Katalog takich umów nie jest zamknięty a ich przykłady (w przypadku Opola) zostały wymienione w Zarządzeniu NR OR-I.0050.41.2014 Prezydenta Miasta Opola z dnia 24 stycznia 2014r. z późniejszymi zmianami.

W tym miejscu podaje się, że limity zobowiązań poszczególnych przedsięwzięć będą korygowane w trakcie roku budżetowego po pozyskaniu informacji od realizatorów o zawartych umowach. Aktualizacja limitów zobowiązań będzie się odbywać bez zbędnej zwłoki przy okazji zmiany uchwały w sprawie uchwalenia WPF przez organ stanowiący.

W kontekście powyższych wyjaśnień podaje się, że w treści uchwały w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej, zgodnie z delegacją wynikającą z art. 228 ustawy o finansach publicznych znalazły się upoważnienia dla Prezydenta Miasta Opola do zaciągania zobowiązań zarówno związanych z realizacją przedsięwzięć wymienionych enumeratywnie w Załączniku Nr 2, jak i do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

II. INFORMACJA I WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE PRZEWIDYWANEGO WYKONANIA BUDŻETU 2017R.

Przewiduje się, że rok 2017 zamknie się nadwyżką wpływów nad wyływami w kwocie 10 mln zł. Deficyt budżetu wyniesie 20,7 mln zł, a nadwyżka operacyjna 39,8 mln zł. Zadłużenie na koniec 2017r. wyniesie 227 mln zł i będzie niższe w porównaniu z otwarciem roku o 5 mln zł i niższe od planowanego (na dzień 30.09.2017r.) o 36 mln zł.

W Tabeli Nr 1 przedstawiono zagregowane informacje w zakresie przewidywanego wykonania budżetu 2017r. wraz z planem wg stanu na koniec września. Dodatkowo przedstawiono wykonanie budżetu za 2015 i 2016r. z wyliczeniem dynamiki dla kształtowania się poszczególnych składowych budżetu pomiędzy przewidywanym wykonaniem 2017r. a wykonaniem 2016r.

<i>w tys. zł</i>								
lp.	Wyszczególnienie	W 2015r.	W 2016r.	Plan 2017r. (stan na 30.09.2017r.)	PW 2017r.	Nominalne odchylenie PW 2017r. - Plan 2017r.	PW 2017r./ Plan 2017r. w %	Dynamika PW 2017r. - W 2016r.
A	WYNIK BUDŻETU (+nadwyżka, - deficyt); dochody ogółem - wydatki ogółem	7 622	3 036	-63 196	-20 717	42 479	33%	-682%
B	WYNIK FINANSOWY BUDŻETU; wynik budżetu + przychody - rozchody	24 947	37 153	0	10 000	10 000		27%
C	NADWYŻKA OPERACYJNA; dochody bieżące - wydatki bieżące	36 945	44 144	26 172	39 780	13 608	152%	90%
D	SALDO ZADŁUŻENIA NA KONIEC OKRESU	222 785	231 959	263 355	227 011	-36 344	86%	98%

Tabela Nr 1

**PW – oznacza przewidywane wykonanie

*W – oznacza wykonanie

Przewiduje się, że wykonanie wpływów do budżetu miasta Opola w 2017r. wyniesie łącznie 890,6 mln zł. Oznacza to, że w stosunku do planu na koniec III kwartału wystąpi odchylenie in minus 50,8 mln zł, tj. o 5%.

Największe niewykonanie planu przewiduje się w pozycji przychody – kredyty, pożyczki, emisja obligacji. Sytuacja taka jest ściśle związana z kształtowaniem się deficytu i płynności budżetu w trakcie jego realizacji. Utrzymywanie się nadwyżki budżetu w minionych miesiącach pozwoliło na wstrzymanie realizacji przychodów z nowego długu. Niewykonanie tej pozycji w stosunku do planu wyniesie 36 mln zł.

Dochody majątkowe zostaną zrealizowane na poziomie 63,2 mln zł, tj., o 14 mln zł niższym od założonego na koniec września planu. Zakłada się wykonanie dochodów ze sprzedaży na poziomie planu, tj. 15 mln zł. Niewykonany zostanie plan dotacji inwestycyjnych, które ściśle korespondują z realizacją wydatków na zadania, które otrzymały wsparcie. Mniejszych wpływów od planowanych należy się spodziewać na takich projektach jak:

- Bezpieczny transport - 6,6 mln zł,
- Wsparcie bazy kształcenia praktycznego - 2,7 mln zł,
- Rozwój terenów zieleni - 1,4 mln zł,
- Czysta komunikacja - 3,2 mln zł.

Przewidywania, co do dochodów bieżących wskazują, że ich realizacja sięgnie 99,5% planu z dnia 30.09.2017r. Struktura wykonania będzie jednak w niewielkim stopniu odbiegać od planu. Wpływy z podatków stanowiących dochody budżetu państwa (PIT i CIT) w roku 2017 mogą być nieznacznie wyższe od planu, głównie za sprawą podatku PIT, którego wykonanie będzie najprawdopodobniej wyższe od planu o 2,4 mln zł, natomiast realizacja wpływów z CIT będzie niższa od planu o 0,5 mln zł. Przewidywania wpływów z podatków lokalnych podyktowane są stosunkowo niskim wykonaniem za III kwartały w takich pozycjach jak podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od spadków i darowizn oraz podatek od czynności cywilnoprawnych.

Przekroczenia planu można się spodziewać w grupie dochodów z opłat, głównie za sprawą opłat pobieranych przez jst na podstawie innych ustaw oraz opłaty skarbowej i komunikacyjnej. Mniejsze od planowanych będą natomiast wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego oraz wpływy z tytułu opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Nieznaczne przeszacowanie planu występuje w grupie pozostałe dochody operacyjne. W grupie tej ujmowane są między innymi wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej, które w 2017r. po raz pierwszy zostały ujęte w budżecie Miasta. Ponadto nastąpił spadek dochodów z najmu i dzierżawy w stosunku do roku 2016r. In plus w grupie pozostałych dochodów operacyjnej oddziałuje wykonanie powyżej planu na koniec III kwartału wpływów z dywidendy.

W Tabeli Nr 2 przedstawiono syntetycznie najważniejsze grupy wpływów do budżetu w takim samym układzie co zaprezentowane w Tabeli Nr 1 dane wynikowe.

w tys. zł								
lp.	Wyszczególnienie	W 2015r.	W 2016r.	Plan 2017r. (stan na 30.09.2017r.)	PW 2017r.	Nominalne odchylenie PW 2017r. - Plan 2017r.	PW 2017r./ Plan 2017r. w %	Dynamika PW 2017r. - W 2016r.
1	Dochody bieżące, w tym:	606 208	674 792	780 476	776 280	-4 196	99%	115%
	<i>Podatki PIT, CIT</i>	173 552	187 578	207 139	209 000	1 861	101%	111%
	<i>Podatki lokalne</i>	99 943	100 670	134 811	133 000	-1 811	99%	132%
	<i>Opłaty</i>	50 233	51 986	52 207	52 900	693	101%	102%
	<i>Otrzymane transfery bieżące (dotacje, subwencje)</i>	214 595	257 524	296 593	296 280	-313	100%	115%
	<i>pozostałe dochody operacyjne</i>	67 885	77 034	89 727	85 100	-4 627	95%	110%
2	Dochody majątkowe, w tym:	41 657	54 968	77 371	63 200	-14 171	82%	115%
	<i>ze sprzedaży majątku</i>	17 178	17 147	15 302	15 200	-102	99%	89%
A	DOCHODY OGÓŁEM	647 865	729 760	857 847	839 480	-18 367	98%	115%
3	Przychody, w tym:	33 038	50 443	83 645	51 165	-32 480	61%	101%
	<i>- kredyty, pożyczki, emisja obligacji</i>	14 500	25 500	50 344	14 000	-36 344	28%	55%
B	RAZEM WPŁYWY	680 903	780 202	941 491	890 645	-50 846	95%	114%

Tabela Nr 2

**PW – oznacza przewidywane wykonanie

*W – oznacza wykonanie

Przewiduje się, że realizacja wpływów ogółem z budżetu w 2017r. sięgnie 890,6 mln zł, tj. 95% planu.

Zakłada się, że rozchody zostaną wykonane w 100% planu. Na pozycję tą składają się spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a ich plan wynika z przyjętych harmonogramów spłat

posiadanego zadłużenia. Ponadto po stronie rozchodów założono pożyczkę udzielaną z budżetu miasta Opola dla OTBS Sp. z o.o.

W zakresie wykonania wydatków bieżących z dokonanych szacunków wynika, że ukształtuje się ono na poziomie 736,5 mln zł, co oznacza odchylenie od planu (in minus) o 17,8 mln zł. Przewiduje się, że założony na koniec III kwartału plan wydatków na wynagrodzenia i pochodne może okazać się niewystarczający i będzie należało dokonać przeniesień z pozostałych wydatków operacyjnych. Pozostałe wydatki operacyjne nie zostaną zrealizowane na kwotę 18,9 mln zł. Najważniejsze pozycje, które nie zostaną wykonane to zakup dóbr i usług, w tym zakup energii i zakup usług pozostałych. Ponadto w planie na koniec września 2017r. po stronie wydatków znajdowały się nierozdysponowane rezerwy na ogólną kwotę 3,5 mln zł. W 2017r. przewiduje się też mniejszy transfer środków do niepublicznych jednostek sektora oświaty.

W przypadku wydatków związanych z obsługą zadłużenia prognozuje się, że będą one niższe niż przyjęte w planie na koniec września 2017r. o 0,4 mln zł, co jest następstwem utrzymywania się niskich stóp procentowych oraz znacznie mniejszym uruchomieniem nowego długu w porównaniu z planem.

Wykonanie wydatków majątkowych szacuje się na 123,7 mln zł. Plan wydatków inwestycyjnych na koniec września wynosił 166,7 mln zł. Jako przykład zadań, które nie zostaną finansowo zrealizowane w 2017r. w takim zakresie jaki wynika z planu na koniec III kwartału można wymienić:

- 14 mln zł na zadaniu *Bezpieczny transport w Opolu*,
- 8,5 mln zł na zadaniu *Budowa Obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej*,
- 3,5 mln zł na zadaniu *Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu - etap I*,
- 3 mln zł na zadaniu *Uzbrojenie terenu w rejonie ulic Plebiscytowej i Ozimskiej*,
- 3 mln zł na zadaniu *Pomoc finansowa dla Województwa Opolskiego na realizację zadania pn. Budowa obwodnicy miejscowości Czarnowasy w granicach administracyjnych Miasta Opola*,
- 2,5 mln zł na zadaniu *Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach*,
- 2,3 mln zł na zadaniu *Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap I*,
- 2 mln zł na zadaniu *Przebudowa placów miejskich w Opolu*,
- 1,3 mln zł na zadaniu *PSP Nr 14 - termomodernizacja obiektu - etap I*,
- 1 mln zł na zadaniu *Inwestycje z udziałem ludności - Rozbudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Szczepanowicach*,
- 1 mln zł na zadaniu *Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I*,
- 0,9 mln zł na zadaniu *Infrastruktura telekomunikacyjna OSTO*.

Przyjęte założenia wykonania wydatków majątkowych w 2017r. na poziomie 123 mln zł ma na celu jak najbardziej realistyczne określenie zapotrzebowania na zwrotne środki finansowe oraz oszacowanie wysokości tzw. wolnych środków z lat ubiegłych w 2018r. z 2017r.

W zakresie przewidywanego wykonania planu wydatków w 2017r. syntetyczne dane zostały przedstawione w Tabeli Nr 3. Dla porównywalności danych układ Tabeli Nr 3 jest tożsamy z danymi przedstawionymi wyżej.

								w tys. zł
lp.	Wyszczególnienie	W 2015r.	W 2016r.	Plan 2017r. (stan na 30.09.2017r.)	PW 2017r.	Nominalne odchylenie PW 2017r. - Plan 2017r.	PW 2017r./ Plan 2017r. w %	Dynamika PW 2017r. - W 2016r.
1	Wydatki bieżące, w tym:	569 263	630 648	754 304	736 500	-17 804	97,6%	116,8%
	Wynagrodzenia i pochodne	287 731	295 076	323 883	325 600	1 717	100,5%	110,3%
	Odsetki zapłacone (od zadłużenia)	5 614	5 072	5 614	5 200	-414	92,6%	102,5%
	Pozostałe wydatki bieżące	275 918	330 500	424 807	405 700	-19 107	95,5%	122,8%
2	Wydatki majątkowe	70 980	96 076	166 739	123 697	-43 042	74%	129%
A	WYDATKI OGÓŁEM	640 243	726 724	921 043	860 197	-60 846	93%	118%
3	Rozchody	15 714	16 326	20 448	20 448	0	100%	125%
B	RAZEM WYPIŁY	655 957	743 050	941 491	880 645	-60 846	94%	119%

Tabela Nr 3

**PW – oznacza przewidywane wykonanie

*W – oznacza wykonanie

Na podstawie przedstawionych wyżej danych założono, że saldo zadłużenia na koniec 2017r., a tym samym saldo otwarcia roku 2018 wyniesie 227,0 mln zł i od takiego poziomu liczona będzie kwota długu w oparciu o założenia co do zaciągania nowych zobowiązań i spłat już zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu.

W budżecie na 2018r. po stronie przychodów, jako bezzwrotne środki zapisany zostanie przewidywany wynik 2017r. w kwocie 10 mln zł.

Przewidywania te zostaną zweryfikowane w pierwszym kwartale 2018r. kiedy będzie znane faktyczne wykonanie budżetu bieżącego roku, wtedy też ustalony zostanie ostateczny wynik 2017r., który zasili budżet 2018r. stanowiąc źródło finansowania deficytu i/lub spłat zadłużenia.

Ewentualny większy wynik roku 2017 powinien zastąpić zwrotne środki finansowe jako źródło finansowania deficytu i/lub spłat.

III. BAZA MAKRO – dane podstawowe

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne jakimi powinny kierować się jednostki samorządu terytorialnego przy sporządzaniu prognoz finansowych zawarte są w wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów (ostatnia aktualizacja z 12 października 2017r.). Wytyczne mają charakter zaleceń, a przyjęcie innych założeń i wskaźników makroekonomicznych od przedstawionych w wytycznych lub niespójnych z tymi założeniami wymaga przedstawienia szczegółowego uzasadnienia.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Opola na lata 2018-2036 została sporządzona w oparciu o wytyczne Ministra Rozwoju i Finansów w szczególności jeśli chodzi o kierunki

rozwoju i trendy poszczególnych obszarów gospodarki (rynek pracy, koszt kapitału, poziom inwestycji i konsumpcji).

Ministerstwo Finansów zakłada, że dynamika Produktu Krajowego Brutto (PKB) w 2017r. wyniesie 103,6% i będzie wyższa o 0,9% w porównaniu do roku 2016. W roku 2018 dynamika wzrostu PKB ma wynieść 103,8% i zgodnie z wytycznymi ma się utrzymać na tym poziomie w latach 2019-2020. Począwszy od 2021r. dynamika wzrostu będzie słabnąć od 103,6% w 2021r. poprzez 102,2% w 2036 r. do 101,6% w 2050r. We wszystkich latach zakłada się jednak wzrost PKB.

Wzrost cen w ostatnim czasie przyspieszył. Jeszcze w 2016 r. inflacja (CPI) była ujemna i wyniosła -0,6%, na 2017r. prognozuje się jej znaczny wzrost, do poziomu 1,8%. Wytyczne Ministra wskazują, że w 2018r. oraz 2019 r. ceny będą rosły w tempie 102,3%, poczynając zaś od 2020r., ukształtują się na poziomie 2,5% i sytuacja ta utrzyma się przez kolejne lata.

W ślad za prognozami dotyczącymi inflacji poruszają się przewidywania co do kształtowania się podstawowych stóp procentowych. Przyjęto, że w 2017r. średnioroczne stopy procentowe operacji otwartego rynku utrzymają się 1,5%, a więc na poziomie roku 2016, w kolejnych latach ma jednak nastąpić ich systematyczny wzrost z poziomu 2,3% w 2018r., poprzez 2,5% w roku 2019 r. W kolejnych latach stopy procentowe powinny ukształtować się powyżej prognozowanej inflacji i sięgnąć w 2020r. 3,1%, a w 2021r. 3,5%.

Prognozy dotyczące rynku pracy wskazują na dalszy spadek stopy bezrobocia. Na koniec 2016 r. bezrobocie rejestrowane wynosiło 8,3%. Zgodnie z Wytycznymi bezrobocie rejestrowane na koniec 2017 r. ma wynieść 7,2%. W roku 2018r. przewiduje się dalszy spadek do poziomu 6,4%, trend spadkowy ma się utrzymać do 2020 r. kiedy to bezrobocie wyniesie 6% i pozostanie na tym poziomie w kolejnych latach.

Poprawa na rynku pracy wiązać się będzie ze wzrostem przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Wytyczne wskazują, że wzrost wynagrodzeń w 2018r. sięgnie 4,7% (realnie o 2,4%) wobec 4,8% prognozowanego wzrostu w 2017 r. (spadek dynamiki o 0,1%). Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2017 r. ma wynieść 4.243 zł., w 2018 r. odpowiednio 4.443 zł. W kolejnych latach presja płacowa ma się utrzymać, a przeciętne wynagrodzenie ma rosnąć szybciej aniżeli inflacja osiągając realną dynamikę na poziomie 102,7% w latach 2019-2020 i 102,9% w 2021r.

Zgodnie z założeniami do ustawy budżetowej państwa na 2018 r. w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) zakłada się wzrost tzw. kwoty wolnej od podatku do 8 tys. zł pozostałe parametry systemu podatkowego, tj.: progi podatkowe, kwoty zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodów oraz większość limitów ulg podatkowych pozostają na niezmiennym poziomie, co przy wzroście funduszu wynagrodzeń oznacza wzrost efektywnej stawki opodatkowania. Dodatkowo w 2018r. wzrasta udział gmin w PIT do poziomu 37,98%.

Informacja o planowanych na 2018r. rocznych kwotach subwencji, wpłat i udziałów w PIT dla poszczególnych gmin, powiatów i województw publikowana przez Ministerstwo Finansów

wskazuje, że subwencja dla Miasta Opola będzie wyższa od tej w 2017r. o 0,68%, tj. 1,2 mln zł, natomiast dynamika wpływów z PIT sięga 101,3%. Kwoty te, zostały ustalone zgodnie z ustawą o dochodach jst na podstawie sprawozdań za 2016r. Analogicznie jak w 2017r., korekta informacji zostanie dokonana po uchwaleniu budżetu państwa proporcjonalnie do zmian liczby ludności wynikających ze zmian administracyjnych. W projekcie budżetu miasta Opola dokonano już przeliczeń tych wielkości i ustalono na odpowiednio wyższych poziomach. Dynamika subwencji względem 2017r. po przeliczeniu sięgnie 102,3%, a wpływów z PIT 107,0% w odniesieniu do planu i 105,6% w odniesieniu do przewidywanego wykonania 2017r.

Wytyczne Ministra Rozwoju i Finansów nie przewidują sezonowych wahań, szoków podaźowych na rynkach surowców czy radykalnych zmian odwracających zarysowane trendy. Podobnie w opracowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Opola utrzymano trend wzrostowy na wszystkich pozycjach (część operacyjna budżetu) w całym okresie objętym prognozą, choć z wyhamowującą dynamiką wzrostu. Brak jest również założeń skutków zmian prawnych mających wpływ na finanse jednostek samorządu, jakie mogą mieć miejsce w średnim horyzoncie czasowym zarówno po stronie dochodowej, jak i wydatkowej. Weryfikacja założeń makroekonomicznych i prawnych w przypadku Miasta Opola następuje co najmniej raz w roku, w okresie projektowania budżetu na kolejny rok, przed oddaniem zarówno projektu budżetu Miasta Opola jak i WPF do zaopiniowania Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu.

IV. PROGNOZY WARTOŚCI BUDŻETOWYCH NA LATA 2018-2036

W części tabelarycznej wieloletniej prognozy finansowej (prognozy budżetowe) przedstawiono m.in. zakładane kształtowanie się podstawowych wartości budżetowych z uwzględnieniem zapisów ustawy o finansach publicznych. Same wartości są pochodną czynników opisanych w części objaśnień w zakresie kształtowania się wskaźników makro na lata przyszłe oraz czynników wewnętrznych, do których należy zaliczyć prowadzenie miejskiej polityki dochodowej (tu przede wszystkim podatki i opłaty lokalne) i wydatkowej.

Przedstawiony podstawowy podział budżetu na poszczególne segmenty został dokonany poprzez ekspozycje wartości dochodów bieżących i wydatków bieżących (budżet operacyjny), dochodów majątkowych i wydatków majątkowych (budżet inwestycyjny), przychodów i rozchodów (budżet kapitałowy). Pierwszy rok ujęty w prognozie odpowiada przyjętym w projekcie budżetu na 2018r. wartościom.

W zakresie budżetu operacyjnego założono nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w okresie objętym prognozą. Obliczona nadwyżka operacyjna została wskazana w części tabelarycznej prognozy (wiersz 8.1), a jej plan na 2018r. został ustalony na poziomie 25 mln zł. W ujęciu nominalnym w latach prognozy wartość nadwyżki operacyjnej wzrasta. Marża operacyjna (stosunek nadwyżki operacyjnej do dochodów bieżących) wzrasta z 3,1% w 2018r. do 6,7% w latach 2028-2030, po czym sukcesywnie spada do poziomu 5,5% w 2036r. osiągając średnią w całej perspektywie 6,0%. Dla porównania podaje się, że marża operacyjna w latach 2015-2016 wyniosła odpowiednio

6,1% i 6,5%; plan na 30 września 2017r. zakłada marżę na poziomie 3,4%, a przewidywane wykonanie za 2017r. 5,1%.

Przyjęty model zakłada systematyczny, aczkolwiek powolny wzrost marży operacyjnej w latach prognozy z wyhamowaniem wzrostu po 2030r. Oznacza to, że po 2030r. dynamika dochodów bieżących jest niższa od dynamiki wydatków bieżących. Prognoza wyniku bieżącego jest skutkiem założenia słabnącej dynamiki wzrostu dochodów bieżących przy jednoczesnym utrzymaniu dynamiki wydatków bieżących.

Projekcje wskazują, że budżet 2018r. zamknie się deficytem wynoszącym 133,3 mln zł. W roku 2019 również planuje się deficyt, a to za sprawą zintensyfikowania polityki inwestycyjnej – wysokość wydatków majątkowych w roku 2018 ma przekroczyć 330 mln zł, a w 2019r. 260 mln zł.

Większość z planowanych do realizacji zadań otrzymała wsparcie ze środków UE jednakże pierwsze płatności mają być prefinansowane kredytem, a spływ środków będzie następował po rozliczeniu danej części projektów. Otrzymany zwrot środków za wcześniej poniesione wydatki będzie służył prefinansowaniu kolejnych płatności w związku z realizacją projektów. Spłata kredytu na prefinansowanie nastąpi po zakończeniu realizacji projektu. W wyniku takiego założenia ostatnie środki z UE (dochody majątkowe z dotacji) zaplanowano na 2021r. czyli rok po zakończeniu realizacji ostatniego zadania. Środki te posłużą spłacie kredytu na prefinansowanie.

Założenie opóźnienia spływu środków w stosunku do wykonywania wydatków (refinansowanie wcześniej wydatkowanych środków) powoduje zniekształcenie poziomu deficytu w poszczególnych latach. Skumulowany wynik budżetu w latach 2018-2021 wynosi -121,2 mln zł, przy uruchomieniu nowego zadłużenia na poziomie 234,6 mln zł oraz wysokości spłat 124,8 mln zł, z czego 32,5 mln zł to kredyt na prefinansowanie. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, spłaty kredytów zaciągniętych na realizację zadań dofinansowanych ze środków UE oraz odsetki od tych zobowiązań nie są wliczane do wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych limitującego spłaty zadłużenia jst.

Prognozy budżetu operacyjnego (dochody bieżące, wydatki bieżące) sporządzono przede wszystkim w oparciu o metodę statystycznej ekstrapolacji, przy uwzględnieniu czynników makroekonomicznych. Punktem wyjścia do prognoz jest projekt budżetu na 2018r. opracowywany przy znacznie wyższej szczegółowości aniżeli WPF. Mając na uwadze znaczne zmiany, jakie miały miejsce w 2017r. związane ze zmianą granic miasta, ujęciem w budżecie dochodów ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej i płatności brutto do MZK Sp. z o.o., a także zmianą rozliczania podatku VAT, planowanie dochodów odbywa się z dużą ostrożnością, natomiast po stronie wydatków zabezpieczone zostały środki na realizację wszystkich niezbędnych zadań.

W ujęciu dynamicznym kształtowanie się dochodów bieżących w latach 2019-2036 (prognoza) zostało przedstawione poniżej (*Tabela nr 4*):

											w tys. zł
	Wyszczególnienie	Prognoza 2018r.	Prognoza 2019r.	Prognoza 2020r.	Prognoza 2021r.	Prognoza 2022r.	Prognoza 2023r.	Prognoza 2024r.	Prognoza 2025r.	Prognoza 2026r.	Prognoza 2027r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ogółem dochody bieżące w tys. zł	794 994	811 909	851 286	875 954	898 939	921 955	945 644	969 896	994 541	1 018 930
	- udziały w podatkach PIT i CIT	220 500	230 305	240 780	251 900	259 800	267 840	276 180	284 750	293 560	302 650
	- dochody z podatków lokalnych	135 450	138 450	158 911	162 184	166 069	170 065	174 174	178 396	182 531	186 680
	- otrzymane subwencje i dotacje na zadania bieżące	302 485	302 684	307 095	313 120	320 620	327 800	335 140	342 680	350 350	357 300
	- pozostałe dochody bieżące (opłaty, pozostałe dochody operacyjne)	136 558	140 470	144 500	148 750	152 450	156 250	160 150	164 070	168 100	172 300
2	dynamika dochodów bieżących ogółem		102,1%	104,8%	102,9%	102,6%	102,6%	102,6%	102,6%	102,5%	102,5%
	- dynamika "udziały w podatkach PIT i CIT"		104,4%	104,5%	104,6%	103,1%	103,1%	103,1%	103,1%	103,1%	103,1%
	- dynamika "dochody z podatków lokalnych"		102,2%	114,8%	102,1%	102,4%	102,4%	102,4%	102,4%	102,3%	102,3%
	- dynamika "otrzymane subwencje i dotacje na zadania bieżące"		100,1%	101,5%	102,0%	102,4%	102,2%	102,2%	102,2%	102,2%	102,0%
	- dynamika "pozostałe dochody bieżące (opłaty, pozostałe dochody operacyjne)"		102,9%	102,9%	102,9%	102,5%	102,5%	102,5%	102,4%	102,5%	102,5%

	Wyszczególnienie	Prognoza 2028r.	Prognoza 2029r.	Prognoza 2030r.	Prognoza 2031r.	Prognoza 2032r.	Prognoza 2033r.	Prognoza 2034r.	Prognoza 2035r.	Prognoza 2036r.
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Ogółem dochody bieżące w tys. zł	1 043 942	1 069 368	1 095 398	1 121 113	1 147 364	1 173 629	1 200 491	1 225 889	1 251 094
	- udziały w podatkach PIT i CIT	311 950	321 350	330 950	340 800	350 910	361 000	371 350	381 960	392 870
	- dochody z podatków lokalnych	191 042	195 418	199 958	204 613	209 434	214 069	218 721	223 589	228 374
	- otrzymane subwencje i dotacje na zadania bieżące	364 400	371 600	379 000	385 550	392 150	398 860	405 720	410 600	415 100
	- pozostałe dochody bieżące (opłaty, pozostałe dochody operacyjne)	176 550	181 000	185 490	190 150	194 870	199 700	204 700	209 740	214 750
2	dynamika dochodów bieżących ogółem	102,5%	102,4%	102,4%	102,3%	102,3%	102,3%	102,3%	102,1%	102,1%
	- dynamika "udziały w podatkach PIT i CIT"	103,1%	103,0%	103,0%	103,0%	103,0%	102,9%	102,9%	102,9%	102,9%
	- dynamika "dochody z podatków lokalnych"	102,3%	102,3%	102,3%	102,3%	102,4%	102,2%	102,2%	102,2%	102,1%
	- dynamika "otrzymane subwencje i dotacje na zadania bieżące"	102,0%	102,0%	102,0%	101,7%	101,7%	101,7%	101,7%	101,2%	101,1%
	- dynamika "pozostałe dochody bieżące (opłaty, pozostałe dochody operacyjne)"	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,4%

Tabela nr 4

W strukturze dochodów bieżących największy udział mają wpływy z podatku PIT, które w obliczu dobrych danych płynących z rynku pracy nabierają jeszcze większego znaczenia. Dynamika wzrostu wpływów z PIT w przypadku Miasta Opola będzie determinowana głównie poprzez wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Przy obecnej stopie bezrobocia w mieście Opola (4,6% wg PUP Opole), szacuje się, że powstające nowe miejsca pracy będą obsadzone pracownikami spoza Opola, nie wyklucza się również imigracji, co może sugerować wzrost substancji mieszkaniowej w mieście. Wytyczne Ministerstwa wskazują na wzrost płac w latach 2019-2021, odpowiednio o 5%; 5,3% i 5,5%. W przypadku Miasta Opola wzrost wpływów z PIT założono na poziomie odpowiednio 4,5%; 4,6%; 4,7% z uwagi na relatywnie duży udział sektora publicznego na rynku pracy w Opolu. W latach kolejnych począwszy od 2022r. dynamika wzrostu wpływów z PIT została oparta na prognozowanym przez Ministerstwo wzroście realnych (bez uwzględnienia inflacji) wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej. Średnia dynamika wzrostu wpływów z PIT w latach 2019-2036 wynosi 103,3%.

W przypadku CIT założono, że wpływy z tego tytułu będą skorelowane z prognozowanym wzrostem gospodarczym wyrażonym w dynamice PKB ujętej w wytycznych Ministerstwa.

Średnia dynamika dla okresu 2019-2036 ukształtowała się na poziomie 102,9%. Jest to wygładzony scenariusz bez ujęcia możliwych fluktuacji, które będą wychwytywane na etapie opracowywania kolejnych budżetów.

Inne założenia towarzyszyły prognozom wpływów z subwencji. Do budżetu na 2018r. wielkości subwencji zostały wprowadzone na podstawie informacji z Ministerstwa Finansów oraz szacunków własnych dotyczących części wyrównawczej subwencji ogólnej dla gminy i powiatu oraz części oświatowej gminy i równoważącej powiatu. Równolegle po stronie wydatków zwiększono wpłatę do budżetu państwa po stronie gminy. W efekcie plan wpływów z subwencji na 2018r. jest o 2,3% wyższy w porównaniu z 2017r. W latach kolejnych wzrost dochodów z tytułu subwencji nie przekroczy 2%, ze średnią dynamiką dla całego okresu 101,7%, czyli poniżej poziomu prognozowanej inflacji. Pomimo, że w Opolu czyni się starania o pozyskiwanie uczniów również spoza Opola, szczególnie do szkół ponadgimnazjalnych, a Opole pełni rolę swego rodzaju centrum edukacyjnego w regionie, ryzykowne wydaje się założenie większego wzrostu bez zmian systemowych dotyczących naliczania wielkości subwencji.

Szacunki wpływów z dotacji zostały dokonane po wyłączeniu dochodów bieżących na przedsięwzięcia finansowane z udziałem środków europejskich wskazanych w wierszu 12.1 Prognozy. Założono, że dynamika wzrostu wpływów z dotacji w pierwszych latach prognozy będzie oscylować pomiędzy prognozowanym wzrostem cen a przewidywaną dynamiką PKB. I tak w latach 2019-2022 średnia dynamika wynosi 103,3%, a w całym okresie prognozy 102,6%.

Istotną część wpływów stanowią podatki lokalne, w których strukturze największy udział (87%) posiada podatek od nieruchomości. Wpływy z tego tytułu w budżecie na 2017r. ustalono w oparciu o obliczenia własne, które z uwagi na zmianę granic administracyjnych Miasta mogą być obciążone błędem. Realizacja założonego planu jest na bieżąco analizowana, a analizy wskazują, że dynamika wpływów z miesiąca na miesiąc przyspiesza, choć na koniec września znajdowała się jeszcze poniżej dynamiki założonej dla całego 2017r. W przewidywanym wykonaniu założono nieznaczne niewykonanie podatku od nieruchomości. Na 2018r. uwzględniono niewielki wzrost w stosunku do planu na 2017r., tj. 0,6%. W latach następujących po 2018r. zakłada się już większy wzrost wpływów z tytułu podatków lokalnych, który napędzany będzie między innymi wzrostem bazy podatkowej, kończącym się okresem ulg dla przedsiębiorców. Ponadto prognozowany wzrost inflacji będzie również wywierał presję na wzrost stawek podatkowych, czego należy się spodziewać po 2018r. W 2020r. prognozuje się skokowy wzrost wpływów z tytułu podatku od nieruchomości spowodowany zwiększeniem bazy podatkowej osób prawnych. Średnia dynamika wzrostu w całym okresie 2019-2036 dla podatku od nieruchomości wynosi 103,1%, a po wyłączeniu 2020r. 102,3%, a dla całej grupy podatków lokalnych jest o odpowiednio 103,0% i 102,3%.

W pozostałych dochodach operacyjnych zgrupowano wpływy z opłat (w tym opłaty za wywóz odpadów), wpływy z usług (w tym bilety komunikacji miejskiej), dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, dywidendy. Plan tej grupy dochodów zaproponowany w projekcie budżetu na 2018r. wynosi 136,5 mln zł, co oznacza spadek w stosunku do 2017r. Niższy

plan wynika przede wszystkim z doszacowania wpływów ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej, jak i niższych wpływów z dywidendy, które w 2017r. były rekordowe, bo wyniosły 19,5 mln zł wobec 16,0 mln zł w 2016r. i 11,7 mln zł w 2015r. Ostrożnie też zostały zaplanowane wpływy ze zwrotu podatku VAT. Ograniczone możliwości wpływu na wielkość realizowanych w tej grupie dochodów skłaniają do ostrożnościowego podejścia do planowania budżetu 2018r. Po 2018r. założono stabilny wzrost z tytułu pozostałych dochodów operacyjnych przy średniej dynamice w całym okresie prognozy na poziomie 102,5%.

Uśrednione dynamiki wzrostu dochodów bieżących w podziale na poszczególne okresy przedstawiono w tabeli 5.

Lp.	Wyszczególnienie	lata 2019- 2022	lata 2023- 2029	lata 2030- 2036	średnia dla lat 2019- 2036
1	średni wzrost dochodów bieżących ogółem	103,1%	102,5%	102,3%	102,6%

Tabela nr 5

Na dochody majątkowe wykazane w prognozie obok dotacji inwestycyjnych składają się dochody ze sprzedaży majątku ujmowane w paragrafie 077 klasyfikacji budżetowej.

W projekcie budżetu na 2018r. założono wpływy z tytułu sprzedaży majątku w wysokości 15.003 tys. zł. Wartość ta jest zbliżona do przewidywanego wykonania w roku 2017r. i pokrywa się z wcześniejszymi założeniami przedstawianymi w WPF. Na 2019r. również zaplanowano 15 mln zł wpływów ze sprzedaży majątku natomiast począwszy od 2020r. prognozuje się systematyczne zmniejszanie wpływów z tego tytułu. W całym okresie prognozy (lata 2019-2036) skumulowane wpływy ze sprzedaży majątku wynoszą 215 mln zł. Pomimo, że wpływy ze sprzedaży majątku stanowią ważny element ustalania górnego limitu spłat to przy obecnych założeniach, załamanie się wpływów ze sprzedaży nie spowoduje naruszenia warunków z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Na pozostałe dochody majątkowe w postaci dotacji inwestycyjnych składają się przede wszystkim dotacje z UE. Na 2018r. zaplanowano dotacje związane z realizacją następujących inwestycji:

- *Bezpieczny transport w Opolu (założone dochody na 2018r. to 17,6 mln zł (UE));*
- *Przebudowa i rozbudowa istniejącej szklarni w celu ochrony ex situ gatunków zagrożonych wraz z zagospodarowaniem terenu (założone dochody na 2018r. to 0,6 mln zł (UE));*
- *Wsparcie bazy kształcenia praktycznego w kluczowych dla regionu branżach (założone dochody na 2018r. to 3,8 mln zł (UE));*
- *Rozwój terenów zieleni w Opolu poprzez budowę parku na osiedlu Malinka oraz wykonanie nasadzeń roślin na Wyspie Bolko (założone dochody na 2018r. to 1,2 mln zł (UE)),*
- *Czysta komunikacja publiczna - zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu - etap I (założone dochody na 2018r. to 56,4 mln zł (UE)),*

- *Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód (założone dochody na 2018r. to 7 mln zł (UE)),*
- *Budowa Obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej (założone dochody na 2018r. to 35 mln zł (UE)),*
- *Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I (założone dochody na 2018r. to 11,5 mln zł (UE))*
- *Dawne Opole - rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego na obszarze dawnego Zamku Górnego i jego okolic (założone dochody na 2018r. to 1,7 mln zł (UE))*
- *Przebudowa placów miejskich w Opolu (założone dochody na 2018r. to 2,1 mln zł (UE)),*
- *Rozbudowa DW 435 w Opolu obręb Żerkowice od km 13+947 do km 15+599 (założone dochody na 2018r. to 5,5 mln zł (UE i BP)),*
- *Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap I (założone dochody na 2018r. to 10,0 mln zł (UE)),*
- *Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap II (założone dochody na 2018r. to 10,7 mln zł (UE)),*
- *Rozwój Poprzez Opiekę - idę do żłobka! (założone dochody na 2018r. to 0,2 mln zł (UE)),*
- *E-rozrachunki, e-podatki, e-opłaty - wysoka jakość usług, kompetencje i elektronizacja administracji samorządowej (założone dochody na 2018r. to 0,05 mln zł (UE)),*
- *Pomoc finansowa dla Województwa Opolskiego na ochronę przeciwpowodziową - Polder "Żelazna" z uwzględnieniem przeprawy przez Odrę w ciągu obwodnicy północnej (założone dochody na 2018r. to 1,1 mln zł (środki krajowe)),*
- *Budowa Orlika lekkoatletycznego przy PSP 14 (założone dochody na 2018r. to 0,4 mln zł (środki krajowe)).*

Wszystkie wymienione wyżej zadania znajdują się w Wykazie przedsięwzięć (Załącznik Nr 2) z założeniem odpowiedniego limitu wydatków.

W latach 2019-2021 po stronie dochodów majątkowych zaplanowano wpływy w postaci dotacji z UE na kontynuację projektów wymienionych wyżej oraz dwóch dodatkowych projektów, na które planuje się pozyskać dofinansowanie w 2018r., tj.

- *Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap II,*
- *Sąsiedzka współpraca - rozwój potencjału turystycznego i przyrodniczego Ołomuńca i Opola.*

Założono, że w pierwszej fazie realizacji zadań płynność finansowa będzie utrzymywana poprzez kredyty na prefinansowanie wydatków unijnych. W kolejnych latach realizacji angażowane mają być już pozyskiwane środki z UE, spłata kredytu na prefinansowanie dokonana zostanie po zakończeniu realizacji projektów. Założenie to może ulec modyfikacji i zależeć będzie od tempa spływu środków z dotacji w stosunku do realizacji wydatków. Na 2021r. zaplanowano dotacje inwestycyjne (UE) w wysokości 11,6 mln zł, które w całości zostaną przekierowane na spłatę zakładanych kredytów na prefinansownie.

Po 2021r. w prognozach po stronie dochodów majątkowych ujęto tylko wpływy ze sprzedaży mienia nie zakładając wpływu żadnych dotacji inwestycyjnych. Zmiana w tym zakresie, a więc uwzględnienie innych dochodów przede wszystkim w postaci transferów z UE, będzie możliwa w momencie określenia realności pozyskania dodatkowych środków na realizację zadań inwestycyjnych lub też będzie konsekwencją dokonywanych przesunięć dochodów pomiędzy latami (z roku na rok).

Ekspozycja wydatków bieżących została dokonana z uwzględnieniem między innymi wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (*przyjęto tu następujące paragrafy wydatkowe: 401-407, 409-413, 417*), ponadto zgodnie z zapisami ustawowymi wyszczególniono wydatki związane z funkcjonowaniem organów samorządu terytorialnego (tutaj zgodnie z objaśnieniami do Rozporządzenia zakwalifikowano wszystkie wydatki bieżące w rozdziałach 75020 - *Starostwa powiatowe*, 75022 - *Rady gmin*, 75023 - *Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)*). Wydatki związane z wynagrodzeniami i pochodnymi organów są również ujęte w wierszu dotyczącym wynagrodzeń i pochodnych ogółem, tak więc stanowią one niejako częściowe powtórzenie wcześniejszej wartości.

Jako bazę szacowania wydatków bieżących na lata 2019-2036 przyjęto zapisy projektu uchwały budżetowej na 2018r. z podziałem na wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz pozostałe wydatki operacyjne. Osobno wyspecyfikowano również wydatki na przedsięwzięcia stanowiące wydatki bieżące, chodzi tutaj przede wszystkim o tzw. miękkie projekty finansowane ze środków UE oraz przedsięwzięcia bieżące, które w średniej perspektywie zostaną zakończone, a ich kontynuacja nie jest planowana (dotyczy przede wszystkim pomocy finansowej dla gmin Dobrzeń Wielki i Dąbrowa). Jako osobną grupę wydatków wyeksponowano koszty obsługi zadłużenia, która jest ściśle skorelowana z poziomem długu. Dokonane obliczenia wskazują, że średnia dynamika wydatków bieżących bez odsetek od zadłużenia i bez przedsięwzięć wieloletnich, stanowiących wydatki bieżące dla lat 2019-2036 wyniesie 102,6%. Uśrednioną dynamikę wzrostu wydatków bieżących w podziale na poszczególne okresy przedstawiono w tabeli nr 6.

Lp.	Wyszczególnienie	lata 2019-2022	lata 2023-2029	lata 2030-2036	średnia dla lat 2019-2036
1	średnia wzrost wydatków bieżących ogółem	102,4%	102,4%	102,4%	102,4%
2	średni wzrost wydatków bieżących bez odsetek od zadłużenia i bez przedsięwzięć wieloletnich stanowiących wydatki bieżące	103,1%	102,5%	102,5%	102,6%

Tabela nr 6

Z Tabeli 6 wynika, że zarówno przedsięwzięcia wieloletnie, stanowiące wydatki bieżące, jak i odsetki od zadłużenia zaniżają dynamikę wzrostu wydatków bieżących. W przypadku przedsięwzięć jest to średnia perspektywa (lata 2019-2021), kiedy wydatki na przedsięwzięcia spadają z 23,8 mln zł w 2018r. do 11,8 mln zł w 2019r. i dalej poprzez 8,7 mln zł w 2020r. do 0,1 mln zł w 2021r. Odsetki od zadłużenia zaczynają spadać od 2021r. kiedy saldo zadłużenia przestaje rosnąć i dąży do zera w ostatnim roku prognozy. Rozłożenie spłat w szerokim horyzoncie powoduje, że spadek kosztów obsługi zadłużenia nie jest tak silnie odczuwalny, jak spadek wydatków związanych z przedsięwzięciami.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne na 2018r. zaplanowano w wysokości 338,5 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do planu na 2017r. o 5,8%. W latach 2019-2021, w ślad za danymi o rynku pracy zaprognozowano wzrost tej kategorii wydatków odpowiednio

o 4,3%; 4,5%; 4,6%. W latach kolejnych założono, że wydatki na wynagrodzenia i pochodne będą rosły w tempie 2,5% rocznie czyli na poziomie prognozowanej inflacji. Nie zakłada się zatem spadku realnego funduszu płac, a realny wzrost wynagrodzeń będzie osiągany poprzez zwiększenie wydajności. Średnia dynamika wzrostu wynagrodzeń w całym okresie prognozy wynosi 102,8%.

Pozostałe wydatki operacyjne na 2018r. zaplanowane zostały w wysokości 401,3 mln zł. W kolejnych latach wzrost tej grupy wydatków prognozuje się na poziomie przewidywanego wzrostu cen, ze średnią dla całego okresu prognozy 2,5%. Zakłada się, że dalsze prowadzenie działań racjonalizujących wydatki takich jak zamówienia wspólne, centrum usług wspólnych, prowadzenie działań termomodernizacyjnych czy modernizacja oświetlenia ulicznego, pozwolą utrzymać wzrost tych wydatków na poziomie nie wyższym od zakładanej inflacji.

Prognozując wydatki związane z obsługą długu, wzięto pod uwagę przede wszystkim zmiany zadłużenia w poszczególnych latach prognozy, wynikające z operacji zaciągania zobowiązań oraz ich spłat. W całym okresie prognozy założono stabilną sytuację na rynku pieniężnym – taką samą wysokość stóp procentowych na średnim poziomie 3,5% dla instrumentów dłużnych, z jakich korzysta i będzie korzystać miasto Opole.

W ujęciu dynamicznym kształtowanie się wydatków bieżących z uwzględnieniem wydatków na wynagrodzenia i pochodne, w latach objętych prognozą zostało przedstawione poniżej (Tabela nr 7):

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Prognoza 2018r.	Prognoza 2019r.	Prognoza 2020r.	Prognoza 2021r.	Prognoza 2022r.	Prognoza 2023r.	Prognoza 2024r.	Prognoza 2025r.	Prognoza 2026r.	Prognoza 2027r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ogółem wydatki bieżące w tys. zł, w tym:	769 992	786 289	808 841	827 232	846 515	866 474	886 829	907 726	929 191	951 272
	- wynagrodzenia i pochodne	338 479	353 000	369 000	386 000	395 650	405 541	415 680	426 072	436 724	447 642
	- pozostałe wydatki bieżące (zakup dóbr i usług, transfery bieżące, pozostałe wydatki operacyjne)	401 324	410 520	419 965	430 430	441 200	452 250	463 500	475 080	486 950	499 120
	- przedsięwzięcia wieloletnie stanowiące wydatki bieżące	23 789	11 738	8 688	108	0	0	0	0	0	0
	- odsetki od zadłużenia	6 400	11 031	11 188	10 694	9 665	8 683	7 650	6 574	5 518	4 511
2	dynamika wydatków bieżących ogółem, w tym:		102,1%	102,9%	102,3%	102,3%	102,4%	102,3%	102,4%	102,4%	102,4%
	- dynamika "wynagrodzenia i pochodne"		104,3%	104,5%	104,6%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%
	- dynamika "pozostałe wydatki bieżące (zakup dóbr i usług, transfery bieżące, pozostałe wydatki operacyjne)"		102,3%	102,3%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%
	- dynamika "przedsięwzięcia wieloletnie stanowiące wydatki bieżące"		49,3%	74,0%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	- dynamika "odsetki od zadłużenia"		172,4%	101,4%	95,6%	90,4%	89,8%	88,1%	85,9%	83,9%	81,7%

Lp.	Wyszczególnienie	Prognoza 2028r.	Prognoza 2029r.	Prognoza 2030r.	Prognoza 2031r.	Prognoza 2032r.	Prognoza 2033r.	Prognoza 2034r.	Prognoza 2035r.	Prognoza 2036r.
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Ogółem wydatki bieżące w tys. zł, w tym:	974 267	997 953	1 022 340	1 047 330	1 072 925	1 099 223	1 126 140	1 153 807	1 182 143
	- wynagrodzenia i pochodne	458 833	470 304	482 061	494 113	506 465	519 127	532 105	545 408	559 043
	- pozostałe wydatki bieżące (zakup dóbr i usług, transfery bieżące, pozostałe wydatki operacyjne)	511 550	524 300	537 400	550 800	564 500	578 600	593 000	607 800	622 900
	- przedsięwzięcia wieloletnie stanowiące wydatki bieżące	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- odsetki od zadłużenia	3 885	3 350	2 879	2 417	1 960	1 496	1 035	599	200
2	dynamika wydatków bieżących ogółem, w tym:	102,4%	102,4%	102,4%	102,4%	102,4%	102,5%	102,4%	102,5%	102,5%
	- dynamika "wynagrodzenia i pochodne"	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%
	- dynamika "pozostałe wydatki bieżące (zakup dóbr i usług, transfery bieżące, pozostałe wydatki operacyjne)"	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%	102,5%
	- dynamika "przedsięwzięcia wieloletnie stanowiące wydatki bieżące"	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	- dynamika "odsetki od zadłużenia"	86,1%	86,2%	85,9%	84,0%	81,1%	76,3%	69,2%	57,9%	33,3%

Tabela nr 7

Podobnie jak w przypadku wydatków bieżących, wydatki majątkowe w 2018r. odpowiadają zapisom projektu uchwały budżetowej. Na wydatki majątkowe składają się przedsięwzięcia rozpoczynające się i kończące 2018r. oraz realizowane w formule wieloletniej, które stanowią element wieloletniej prognozy finansowej w postaci Załącznika Nr 2 – Wykaz Przedsięwzięć.

Wykaz Przedsięwzięć przedstawia limity wydatków i zobowiązań na poszczególne przedsięwzięcia planowane do realizacji w formule wieloletniej. Ekspozycja zadań została dokonana zgodnie z odpowiednimi przepisami wykonawczymi, tj. w podziale między innymi na zadania realizowane z udziałem środków z budżetu UE oraz pozostałe zadania. Limity wydatków na przedsięwzięcia inwestycyjne zawierają się w ogólnej kwocie wydatków majątkowych ujętych w wierszu 2.2 Załącznika Nr 1. Różnica pomiędzy ogólną kwotą wydatków majątkowych a limitami wydatków na Przedsięwzięcia stanowi swego rodzaju „wolne środki”, które potencjalnie można przeznaczyć na inwestycje. Rozdysponowanie tych wartości może odbywać się w ramach budżetu jednorocznego lub też w ramach przedsięwzięć wieloletnich na dzień dzisiejszy niedookreślonych.

Największe nasilenie wydatków majątkowych planowane jest w latach 2018-2019 kiedy w fazie zaawansowanej realizacji będą znajdować się inwestycje takie jak:

- *Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I;*
- *Budowa Obwodnicy Piastowskiej miasta Opola od ul. Niemodlińskiej do obwodnicy północnej - etap II część I: odcinek ul. Wrocławska - obwodnica północna;*
- *Bezpieczny transport w Opolu;*
- *Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód;*
- *Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I.*

Spośród siedemnastu zadań ujętych w Wykazie Przedsięwzięć planowanych do realizacji przy współudziale środków z UE na ogólną kwotę 658,2 mln zł w zasadzie tylko w stosunku do dwóch zadań (na ogólną kwotę 36,5 mln zł) nie ma jeszcze decyzji o dofinansowaniu. Te zadania to:

- *Sąsiedzka współpraca - rozwój potencjału turystycznego i przyrodniczego Ołomuńca i Opola* – wniosek został złożony, decyzja o dofinansowaniu spodziewana jest w I kwartale 2018r.,
- *Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap II* – nabór wniosków został ustalony na I kwartał 2018r.

W przypadku kolejnych dwóch zadań związanych z rewitalizacją ulicy Krakowskiej w Opolu na dzień sporządzania niniejszego dokumentu wiadomo, że otrzymają dofinansowanie, w związku z czym istnieje prawdopodobieństwo, że do końca roku 2017 zostaną zawarte odpowiednie umowy. Po zawarciu umów stosownych umów skorygowane zostaną dane z wierszy 12.1 i 12.2 Załącznika Nr 1.

W roku 2021 kiedy to prognozowane wpływy z dotacji unijnych służyć mają wyłącznie spłacie kredytów na prefinansowanie, natomiast działalność inwestycyjna opierająca się wyłącznie o środki własne – nadwyżkę operacyjną oraz wpływy ze sprzedaży majątku – następuje spadek wydatków majątkowych. Pojawienie się możliwości pozyskania bezzwrotnych środków finansowych po 2020r. na działalność inwestycyjną będzie mogło zwiększyć wolumen wydatków majątkowych. W obecnym stanie wiedzy za wcześnie jest jednak na takie założenia.

V. PROGNOZA ZADŁUŻENIA I SPŁAT.

V.I. Informacje ogólne i wyjaśnienia.

Przedstawiona prognoza kwoty długu obejmuje lata 2018-2036 z uwzględnieniem salda otwarcia 2018r. oszacowanego w oparciu o przewidywane wykonanie budżetu 2017r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ostatni rok objęty prognozą przypada w okresie, w którym ma nastąpić ostatnia spłata posiadanych obecnie, jak też planowanych do zaciągnięcia w dającej się przewidzieć przyszłości kredytów, pożyczek oraz emisji obligacji wraz z odsetkami. W przypadku Miasta Opola w roku 2036 przypadają spłaty ostatnich rat kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Planuje się, że potrzeby pożyczkowe w latach 2018-2020 zostaną pokryte głównie w Europejskim Banku Inwestycyjnym, stąd część planowanego do zaciągnięcia zadłużenia w tym okresie ma zostać spłacona do 2036r. przy założeniu czteroletniego okresu karencji w spłacie kapitału. Pozostałe potrzeby pożyczkowe, w szczególności na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, będą realizowane na rynku krajowym.

Planując w poszczególnych latach projekcji wpływy – w tym przypadku chodzi o rozchody oraz wydatki związane z obsługą zadłużenia (*przede wszystkim odsetki*) – jak też wpływy (w tym przypadku chodzi o przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji obligacji) – kierowano się przede wszystkim:

- 1) dążeniem do zapewnienia płynności budżetów miasta Opola,
- 2) możliwościami pozyskania długu o parametrach założonych w prognozie,
- 3) koniecznością założenia w każdym roku wydatków majątkowych, które choć w części pokryłyby zapotrzebowanie na inwestycje odtworzeniowe,
- 4) przepisami regulującymi polskie finanse publiczne.

Obowiązująca reguła dyscyplinująca jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zaciągania zobowiązań kapitałowych nie odnosi się do salda zadłużenia, ale do możliwości obsługi finansowej długu wyznaczanej na podstawie wyniku operacyjnego budżetu. I tak stosunek kosztów obsługi długu (spłata rat kapitałowych i odsetkowych) do dochodów ogółem w danym roku nie może być wyższy aniżeli średnia arytmetyczna relacji nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody ze sprzedaży mienia do dochodów ogółem. Z tym, że dla roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy przyjmuje się wielkości planowane na koniec trzeciego kwartału. Stąd też przewidywane wykonanie 2017r. odnosi się do planu na koniec września, a wyższa od planowanej przewidywana nadwyżka operacyjna może wskazywać, że faktyczny limit spłat będzie wyższy od tego obliczonego w oparciu o plan na koniec trzeciego kwartału.

Od stosowania ograniczeń ustawodawca przewidział wyjątki polegające na wyłączeniu przy obliczaniu relacji, o której mowa wyżej, spłat rat kapitałowych i odsetkowych zadłużenia zaciągniętego w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA. Z tym, że w przypadku umów zawartych przed 1 stycznia 2013r. wyłączenia spłat kapitału stosuje się nie dłużej niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji środków. W przypadku umów zawartych po 1 stycznia 2013r. wyłączeniu podlegają zarówno raty kapitałowe jak i odsetkowe w całym okresie spłaty zadłużenia zaciągniętego w związku z realizacją tych umów (w przypadku programów, projektów lub zadań dofinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na poziomie nie mniejszym niż 60%).

Kierunkowo planuje się, że w 2018r. środki pochodzące z nowego zadłużenia zostaną wykorzystane na pokrycie stricte wydatków inwestycyjnych jak też refinansowanie zadłużenia. Refinansowanie zadłużenia jest przewidziane w „Polityce Zarządzania Długiem Miasta Opola” i jest stosowane przez polskie jednostki samorządu terytorialnego.

W dalszym ciągu jednak w przypadku miasta Opola dług kreowany jest na poziomie budżetu majątkowego, co oznacza, że powodem zaciągania zobowiązań zwrotnych jest przede wszystkim konieczność sfinansowania prowadzonych działań inwestycyjnych. Budżet operacyjny Opola, jak zaznaczono powyżej, charakteryzuje się nadwyżką (*bilans dodatni dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi*), której wysokość jest wyższa aniżeli prognozowane spłaty. Tak więc w zasadzie ograniczenie działań inwestycyjnych będzie prowadziło do braku zapotrzebowania na nowe zwrotne źródła finansowania.

V.II Informacje o kształtowaniu się zadłużenia w 2017 i 2018r.

Zgodnie z przewidywaniami saldo zadłużenia z tytułu zaciągniętych pożyczek, kredytów i wyemitowanych obligacji ma ukształtować się na koniec 2017r. na poziomie 227.011 tys. zł. Przewidywana struktura zadłużenia na koniec 2017r. przedstawia się następująco:

- a) 115.400 tys. zł to zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych miasta Opola,
- b) 107.644 tys. zł, to zadłużenie z tytułu posiadanych kredytów i pożyczek zaciągniętych w zagranicznych instytucjach (chodzi tutaj o Europejski Bank Inwestycyjny),

- c) 3.967 tys. zł, to zadłużenie z tytułu posiadanych kredytów i pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym.

Zakłada się spadek zadłużenia na koniec 2017r. w porównaniu z wykonaniem 2016r. o 4.948 tys. zł, co wynika z następujących operacji:

- a) Przewidywane zaciągnięcia zobowiązań w 2017r. to 14.000 tys. zł, które pochodzą z emisji obligacji. Całość nowego długu ma służyć spłacie wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
- b) Przewidywane wykonanie spłat zobowiązań w 2017r. to 18.948 tys. zł, w tym:
- 12.000 tys. zł stanowi wykup obligacji,
  - 4.880 tys. zł, to spłaty kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym,
  - 2.068 tys. zł dotyczy spłat pozostałych posiadanych kredytów, pożyczek.

Przewiduje się, że wykonanie wydatków związanych z obsługą kredytów, pożyczek oraz obligacji w 2017r. wyniesie 5.200 tys. zł, z czego 2.277 tys. zł to odsetki od kredytów i pożyczek, a 2.923 tys. zł stanowią odsetki od wyemitowanych obligacji.

Zakłada się, że w 2018r. zapotrzebowanie budżetu miasta Opola na zwrotne źródła finansowania wyniesie łącznie 141.318,4 tys. zł, z czego:

- a) 70.000,0 tys. zł ma stanowić kredyt w Europejskim Banku Inwestycyjnym, którego środki będą przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych,
- b) 71.318,4 tys. zł mają stanowić kredyty pozyskane na rynku krajowym, na współfinansowanie zadań inwestycyjnych oraz refinansowania długu.

Spłaty w 2018r. mają wynieść łącznie 19.511 tys. zł, w tym:

- 13.000 tys. zł dotyczy wykupu obligacji komunalnych Miasta Opola,
- 4.880 tys. zł dotyczy kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym,
- 1.631 tys. zł dotyczy spłat pozostałych posiadanych kredytów i pożyczek.

Na obsługę kredytów, pożyczek oraz obligacji w 2018r. – odsetki od posiadanych i planowanych do zaciągnięcia kredytów, pożyczek oraz emisji obligacji – planuje się kwotę 6.400 tys. zł.

Biorąc pod uwagę ww. informacje dotyczące strony przychodowej i rozchodowej budżetu 2018r. saldo zadłużenia dla tego roku powinno wynieść 348.818 tys. zł, w tym:

- a) 172.764 tys. zł zadłużenie w Europejskim Banku Inwestycyjnym z czego 70.000 tys. zł planowane do uruchomienia w 2018r.,
- b) 102.400 tys. zł zadłużenie z tytułu emisji obligacji komunalnych miasta Opola,
- c) 73.654 tys. zł zadłużenie z tytułu posiadanych kredytów i pożyczek na rynku krajowym z czego 71.318,4 tys. zł planowane do uruchomienia w 2018r.

W tabelach nr 8, 9 i 10 zamieszczonych poniżej przedstawiono w rozbiciu na poszczególne transakcje zobowiązaniowe informacje w zakresie zakładanego zadłużenia i spłat. Dane wykazane w tabelach obejmują lata 2017-2018r. Tabela nr 8 zawiera wykaz posiadanych przez miasto Opole kredytów i pożyczek zaciągniętych w instytucjach krajowych. W tabeli nr 9 zostały zawarte informacje w zakresie długu pochodzącego

z instytucji międzynarodowych (*Europejski Bank Inwestycyjny*). Tabela nr 10 zawiera dane dotyczące emisji obligacji komunalnych miasta Opola.

Kredyty i pożyczki posiadane – Instytucje krajowe

w zł

Lp.	Rodzaj zobowiązania	saldo otwarcia 01.01.2017r.	przychody 2017r.	rozchody 2017r.	saldo otwarcia 01.01.2018r.	przychody 2018r.	rozchody 2018r.	saldo zamknięcia 2018r.	UWAGI CO DO STOSOWANIA WYŁĄCZEŃ USTAWOWYCH W ZAKRESIE SPŁAT 2018r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
RAZEM DLA POZYCJI 1 - 6		6 035 755	0	2 068 443	3 967 312	0	1 631 501	2 335 811	
1.	Kredytodawca/pożyczkodawca: Bank Ochrony Środowiska S.A. Cel: Współfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa wiaduktu i układu komunikacyjnego oraz remont wiaduktu żelbetowego w ciągu ul. Reymonta w Opolu	1 840 970	0	600 000	1 240 970	0	600 000	640 970	Zadanie z udziałem środków z UE rozliczone. Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
2.	Kredytodawca/pożyczkodawca: Bank Ochrony Środowiska S.A. Cel: współfinansowanie inwestycji pn. "Przebudowa Placu Kopernika, ul. Żeromskiego, ul. Oleskiej, ul. Sienkiewicza w Opolu"	495 709	0	396 000	99 709	0	99 709	0	Brak wyłączeń.
3.	Kredytodawca/pożyczkodawca: Bank Ochrony Środowiska S.A. Cel: współfinansowanie inwestycji pn. "Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku przy ulicy Minorytów 4 z przeznaczeniem na siedzibę wypożyczalni centralnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu"	2 481 160	0	600 000	1 881 160	0	600 000	1 281 160	Zadanie z udziałem środków z UE rozliczone. Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
4.	Kredytodawca/pożyczkodawca: Bank Ochrony Środowiska S.A. Cel: Realizacja przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 4 TERMOMODERNIZACJA ”	430 098	0	170 000	260 098	0	170 000	90 098	Brak wyłączeń.
5.	Kredytodawca/pożyczkodawca: BPI Bank Polskich Inwestycji S.A. Cel: Budowa separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej lewobrzeżnej zlewni rzeki Odry".	140 651	0	140 651	0	0	0	0	Brak wyłączeń.
6.	Kredytodawca/pożyczkodawca: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu Cel: PG Nr 8 - termomodernizacja obiektu	647 167	0	161 792	485 375	0	161 792	323 583	Brak wyłączeń.

Tabela nr 8

Kredyty posiadane – Instytucje zagraniczne

w zł

Lp.	Rodzaj zobowiązania	saldo otwarcia 01.01.2017r.	przychody 2017r.	rozkłady 2017r.	saldo otwarcia 01.01.2018r.	przychody 2018r.	rozkłady 2018r.	saldo zamknięcia 2018r.	UWAGI CO DO STOSOWANIA WYŁĄCZEŃ USTAWOWYCH W ZAKRESIE SPŁAT 2018r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
RAZEM DLA POZYCJI 1 - 2		112 523 527	0	4 879 939	107 643 588	70 000 000	4 879 939	172 763 649	
1	Kredytodawca/pożyczkodawca: Europejski Bank Inwestycyjny kontrakt 1	92 523 527	0	4 879 939	87 643 588	0	4 879 939	82 763 649	
	rozdysponowanie transz z podziałem na zadania:								
1a.	Przebudowa wiaduktu i układu komunikacyjnego oraz remont wiaduktu żelbetowego w ciągu ul. Reymonta w Opolu	12 676 599	0	668 597	12 008 002	0	668 597	11 339 405	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1b.	Utworzenie Narodowego Centrum Polskiej Piosenki poprzez przebudowę Amfiteatru Tysiąclecia w Opolu	10 908 254	0	575 331	10 332 923	0	575 331	9 757 592	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1c.	Uzbrojenie terenu w rejonie ul. Wrocławskiej - Kokota w Opolu	3 865 260	0	203 864	3 661 396	0	203 864	3 457 532	Brak wyłączeń.
1d.	Budowa Centrum Sportu przy ul. Północnej w Opolu	8 035 214	0	423 799	7 611 415	0	423 799	7 187 616	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1e.	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta Opolu poprzez zagospodarowanie terenów wzdłuż Odry	4 578 516	0	241 483	4 337 033	0	241 483	4 095 550	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1f.	Przebudowa z adaptacją i remontem budynku na cele kulturalne w Opolu przy ul. Końskiego 32a łącznie z wyposażeniem budynku	556 980	0	29 377	527 603	0	29 377	498 226	Brak wyłączeń.
1g.	Przebudowa ul. Bierkowskiej i ulic sąsiednich wraz z budową kanalizacji deszczowej	1 696 862	0	89 497	1 607 365	0	89 497	1 517 868	Brak wyłączeń.
1h.	Budowa wiaduktu w ciągu ul. Ozimskiej nad linią PKP wraz z przebudową układu komunikacyjnego ul. Ozimska, Rejtana, Kolejowa	16 517 248	0	871 164	15 646 084	0	871 164	14 774 920	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1i.	Budynek socjalno-sanitarny dla pracowników Ogrodu Zoologicznego	1 522 093	0	80 279	1 441 814	0	80 279	1 361 535	Brak wyłączeń.
1j.	Budowa Opolskiego Centrum Wystawienniczo - Kongresowego w Opolu	9 451 863	0	498 517	8 953 346	0	498 517	8 454 829	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1k.	Termomodernizacja obiektu Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 5 w Opolu	2 655 207	0	140 043	2 515 164	0	140 043	2 375 121	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1l.	Rozbudowa ul. Oświęcimskiej - drogi wojewódzkiej nr 423 w Opolu na odc. od ul. Metalowej do granicy miasta wraz z budową kanalizacji deszczowej, przebudową oświetlenia ulicznego i przebudową wiaduktu	3 390 486	0	178 823	3 211 663	0	178 823	3 032 840	Brak wyłączeń.
1m.	Budowa Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opolu (OSTO)	359 399	0	18 956	340 443	0	18 956	321 487	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
1n.	Budowa krytej pływalni na terenie II kampusu Politechniki Opolskiej przy ul. Próżkowskiej w Opolu	13 421 706	0	707 897	12 713 809	0	707 897	12 005 912	Brak wyłączeń.
1o.	Budowa węzła komunikacyjnego obwodnicy północnej (drogi krajowej) z drogą wojewódzką nr 454 (ul. Budowlanych - Sobieskiego) wraz z opracowaniem dokumentacji	2 887 840	0	152 312	2 735 528	0	152 312	2 583 216	Wyłączenia: części kapitałowej - nie części odsetkowej - tak
2	Kredytodawca/pożyczkodawca: Europejski Bank Inwestycyjny kontrakt 2	20 000 000	0	0	20 000 000	70 000 000	0	90 000 000	

Lp.	Rodzaj zobowiązania	saldo otwarcia 01.01.2017r.	przychody 2017r.	rozkłady 2017r.	saldo otwarcia 01.01.2018r.	przychody 2018r.	rozkłady 2018r.	saldo zamknięcia 2018r.	UWAGI CO DO STOSOWANIA WYŁĄCZEŃ USTAWOWYCH W ZAKRESIE SPŁAT 2018r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	rozdysponowanie transz z podziałem na zadania*:								
2a.	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki	1 400 000	0	0	1 400 000	0	0	1 400 000	Brak wyłączeń.
2b.	Bezpieczny transport w Opolu	4 125 317	0	0	4 125 317	0	0	4 125 317	Wyłączenia: części kapitałowej - tak części odsetkowej - tak
2c.	Dawne Opole - rewitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego na obszarze dawnego Zamku Górnego i jego okolic	664 124	0	0	664 124	0	0	664 124	Wyłączenia: części kapitałowej - tak części odsetkowej - tak
2d.	Srodki na rachunku pozostałe z I Transzy uruchomionej w 2016r.	13 810 559	0	0	13 810 559	0	0	13 810 559	w zależności od rozdysponowania
2e.	Planowane kolejne uruchomienia	0	0	0	0	70 000 000	0	70 000 000	w zależności od rozdysponowania

* uruchomienie w 2016r. wyniosło 20 mln zł, rozdysponowanie podano na podstawie przewidywanego wykonania 2017r., tak więc ostateczne przyporządkowanie do zadań może być inne

Tabela nr 9

Obligacje posiadane – Instytucje krajowe

Lp.	Rodzaj zobowiązania	saldo otwarcia 01.01.2017r.	przychody 2017r.	rozkłady 2017r.	saldo otwarcia 01.01.2018r.	przychody 2018r.	rozkłady 2018r.	saldo zamknięcia 2018r.	UWAGI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	RAZEM DLA POZYCJI 1 - 6	113 400 000	14 000 000	12 000 000	115 400 000	0	13 000 000	102 400 000	
1.	Bank Ochrony Środowiska S.A. II program emisji obligacji komunalnych realizowany w ramach umowy o zlecenie organizacji, przeprowadzenia i obsługi emisji obligacji z dnia 21.03.2008r. na sfinansowanie wydatków majątkowych Miasta Opola związanych z budową oraz przebudową i rozbudową infrastruktury technicznej w Opolu	4 000 000	0	4 000 000	0	0	0	0	Brak wyłączeń
2.	Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie III program emisji obligacji komunalnych realizowany w ramach umowy o obsługę i gwarantowanie emisji obligacji z dnia 8 czerwca 2012r. z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów	8 500 000		1 500 000	7 000 000	0	3 500 000	3 500 000	Brak wyłączeń
3.	Bank POLSKA KASA OPIEKI S.A. w Warszawie IV program emisji obligacji komunalnych w ramach umowy z 11.04.2013 o obsługę i gwarantowanie emisji obligacji Cel: sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań.	42 400 000	0	4 500 000	37 900 000	0	6 500 000	31 400 000	Do wyłączeń przyjęto odsetki proporcjonalnie do zaangażowania w zadania finansowane ze środków UE.
4.	ING Bank Śląski S.A. V programu emisji obligacji komunalnych w ramach umowy z 17.04.2014r. CEL. spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych, spłata planowanego deficytu.	38 500 000	0	2 000 000	36 500 000	0	3 000 000	33 500 000	Do wyłączeń przyjęto odsetki proporcjonalnie do zaangażowania w zadania finansowane ze środków UE.
5.	ING Bank Śląski S.A. VI programu emisji obligacji komunalnych w ramach umowy z 25.03.2015r. CEL. spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych, spłata planowanego deficytu.	20 000 000	0	0	20 000 000	0	0	20 000 000	Brak wyłączeń
6.	Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie VII program emisji obligacji komunalnych realizowany w ramach umowy o obsługę i gwarantowanie emisji obligacji z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów	0	14 000 000	0	14 000 000	0	0	14 000 000	Brak wyłączeń

Tabela nr 10

V.III Projekcja długu na lata 2018-2036.

Prognozy wskazują, że najwyższe obciążenie spłatami rat pożyczek, kredytów oraz wykupu obligacji komunalnych występować będzie w latach, kiedy spłacane będą kredyty na prefinansowanie wydatków unijnych. Spłaty kredytu na prefinansowanie zakłada się w latach 2019-2021 (wiersz 5.1.1.1) odpowiednio w latach 12,9 mln zł, 8,0 mln zł, 11,6 mln zł. Przyjęto tutaj zasadę, że spłata kredytu na prefinansowanie następuje w roku przypadającym po roku, w którym zakończono realizację danego projektu. Faktycznie będzie to 90 dni po zakończeniu projektu, stąd założenia te mogą się zmienić w zależności od faktycznej realizacji projektów i spływu środków z UE.

Pozostałe kredyty (bez prefinansowania jednak łącznie z częścią na tzw. wkład własny, które również wraz z odsetkami podlegają wyłączeniu z limitu spłat) będą spłacane do 2036r.

W latach 2018-2019, kiedy prowadzone będą wzmożone działania inwestycyjne, spłaty wynoszą odpowiednio 19,5 mln zł i 19,3 mln zł. W roku 2020r. wysokość spłat sięga już 23,8 mln zł, a w 2021r. 29,7 mln zł. W latach 2022-2026 przypadają najwyższe spłaty przekraczające 30 mln zł z najwyższą spłatą w roku 2025 (36,6 mln zł). W okresie tym nakładają się wysokie płatności związane z wykupem wcześniej wyemitowanych obligacji ze spłatą kredytów, które planuje się zaciągnąć w latach 2018-2020. Po 2026r. przez kolejne dwa lata wysokość spłat ma oscylować wokół 24 mln zł. W kolejnych dwóch latach (2029-2030) ma to już być 19,2 mln zł, w latach 2031-2033 po 13,2 mln zł, a w ostatnich trzech latach odpowiednio 12,8 mln zł, 11,8 mln zł i 9,8 mln zł.

Spłaty ogółem planowane w danym roku ujęte zostały w wierszu 5.1. prognozy finansowej, natomiast spłaty wynikające z już zaciągniętych zobowiązań wskazano w wierszu 14.1. Różnica stanowi spłatę planowanego do zaciągnięcia w latach 2018-2020 nowego zadłużenia oraz spłatę kredytu na prefinansowanie, który będzie spłacany w niewiążących umowie terminach po pozyskaniu środków z UE i rozliczeniu finansowym poszczególnych projektów. Po dokonaniu spłat części prefinansowej kredytu EBI zweryfikowany zostanie wiersz 14.1 o dokonane nadpłaty niewynikające z przyjętych harmonogramów spłat.

Od 2020r. planowane spłaty będą wyższe od zaciąganych nowych kredytów i pożyczek, przez co saldo zadłużenia zacznie sukcesywnie maleć do całkowitej spłaty w 2036r. Perspektywa spłat związana jest z zaciągnięciem kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym, którego ostatnia rata ma zostać spłacona w 2036r. Założono, że zobowiązania zaciągnięte w 2018r. na projekty współfinansowane środkami z UE również pochodzą z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, a ich spłaty rozpoczną się 4 lata od uruchomienia danej transzy (4 letni okres karencji w spłacie kapitału), a zakończą się w 2036r. Średnia zapadalność długu obliczona dla 2018r. wynosi 8,2 lat i sukcesywnie maleje do jedności w 2036r., co związane jest z koniecznością sporządzania prognoz długu przez jst do czasu jego ostatecznej spłaty.

Wydatki odsetkowe zaplanowano w 2018r. na poziomie 6.400 tys. zł, w 2019r. na poziomie 11.031 tys. zł, a w 2020r. w wysokości 11.188 tys. zł. Po 2021r. kiedy ma nastąpić ostatnia spłata kredytu na prefinansowanie odsetki mają spaść poniżej 10 mln zł i sukcesywnie maleć wraz ze spadkiem salda zadłużenia.

Najwyższa wartość spłat zobowiązań ogółem łącznie z odsetkami w stosunku do prognozowanych dochodów bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń występuje

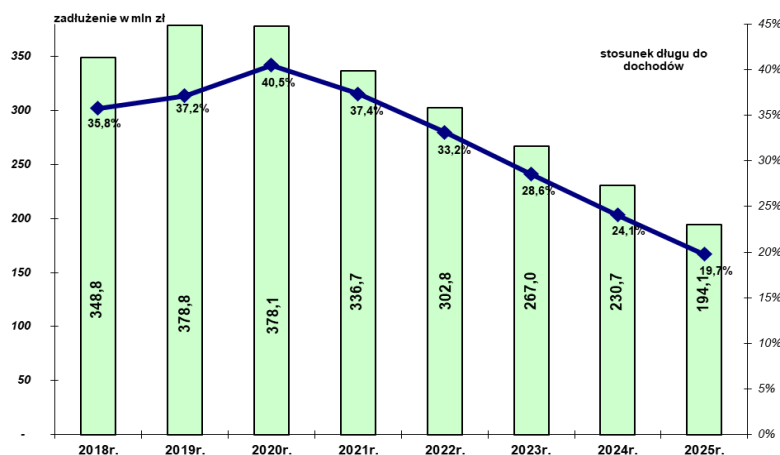
w 2021r. i wynosi 5,8% - na rok 2021 przypada spłata kredytów na prefinansowanie w wysokości 11,6 mln zł. Górny limit spłat obliczony dla tego roku wynosi 4,7%. Wskaźnik spłat z uwzględnieniem wyłączeń wynosi 3,9%, a więc mieści się w ustawowym limicie. Podobna sytuacja, tzn. planowany wskaźnik spłat bez wyłączeń przekracza ustalony górny limit spłat, a po uwzględnieniu wyłączeń mieści się w ustalonych limitach, występuje w roku 2020.

Uruchamianie długu w latach 2018-2020 związane będzie przede wszystkim z realizacją projektów, na które pozyskano, bądź planuje się pozyskać wsparcie z budżetu UE. Z założenia zadłużenie to ani jego koszty nie są wliczane do wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Poza wskazanymi wyżej latami 2020-2021 nie wystąpi przekroczenie górnego limitu spłat nawet bez stosowania ustawowych wyłączeń.

Jak wcześniej wspomniano najwyższe nominalne saldo zadłużenia wystąpi na koniec 2019r. i wyniesie 378.820 tys. zł (z prefinansowaniem), co stanowić będzie 37,2% prognozowanych na ten rok dochodów ogółem. Wyłączając część na prefinansowanie zadłużenie w 2019r. wyniesie 359.220 tys. zł, co stanowić będzie 35,2% dochodów. Wyższy udział długu w dochodach ogółem notuje się w 2020 i 2021r. za sprawą niższych dochodów, co jest wynikiem niższych dotacji inwestycyjnych.

W każdym roku, w którym planuje się pozyskanie zwrotnych źródeł finansowania, zapotrzebowanie na dług generowane jest na poziomie majątkowym budżetu (dochody majątkowe – wydatki majątkowe) jaki i na poziomie kapitałowym budżetu (zaciągnięte kredyty, pożyczki, obligacje – spłata zobowiązań kredytowych i wykup obligacji komunalnych). W latach 2018-2021, a więc w okresie, w którym zrealizowane i rozliczone mają być planowane inwestycje, uruchomionych ma zostać 234.568 tys. zł nowego długu, zaplanowane spłaty na ten okres to 124.839 tys. zł – przyrost zadłużenia od końca 2017r. do końca 2021r. wyniesie więc 109.729 tys. zł. Skumulowane wydatki majątkowe w tym okresie mają wynieść 758.104 tys. zł. Zmniejszanie się zadłużenia ma się rozpocząć już od 2020r., od 2021r. nie prognozuje się już żadnego zapotrzebowania na zwrotne środki finansowe, natomiast w 2025r. saldo zadłużenia będzie niższe aniżeli na koniec 2017r. i wyniesie 194.119 tys. zł przy prognozowanych dochodach 982.896 tys. zł, co daje 19,7% udział długu w dochodach.

Na Wykresie nr 1 przedstawiono prognozowany poziom zadłużenia Miasta Opola w latach 2018-2025 wraz z relacją długu do dochodów ogółem w każdym roku.

Wykres nr 1

Z przedstawionej projekcji wskaźników/relacji wynika, że zaplanowana suma spłat rat pożyczek i kredytów oraz wykupu obligacji wraz z odsetkami w żadnym prognozowanym roku nie przekracza maksymalnej relacji wskaźnika obliczonego na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przyjęte w prognozie wielkości dochodów bieżących, dochodów majątkowych (ze sprzedaży mienia) oraz wydatków bieżących wskazują, że pomiędzy maksymalnym wskaźnikiem spłat obliczonym zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych a wskaźnikiem spłat faktycznych w każdym roku prognozy występuje pewien margines, tzw. „bufor bezpieczeństwa”, co zostało wykazane dla lat 2018-2024 w Tabeli nr 11 poniżej.

Wyszczególnienie/lata	Plan 2018r.	Prognoza 2019r.	Prognoza 2020r.	Prognoza 2021r.	Prognoza 2022r.	Prognoza 2023r.	Prognoza 2024r.
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	7,2%	5,8%	4,3%	4,7%	5,7%	6,8%	7,2%
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy do dochodów ogółem bez uwzględnienia wyłączeń przypadających na dany rok	2,7%	4,2%	4,6%	5,8%	4,8%	4,8%	4,6%
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy do dochodów ogółem po uwzględnieniu wyłączeń przypadających na dany rok	2,3%	2,5%	3,2%	3,9%	3,9%	3,7%	3,4%
Tzw. bufor bezpieczeństwa (1-3)	4,8%	3,2%	1,1%	0,8%	1,7%	3,1%	3,8%

Tabela nr 11

Warto zaznaczyć, że Miasto Opole nie posiada, jak i w najbliższej przyszłości nie planuje zaciągać zobowiązań denominowanych/waloryzowanych w walucie obcej. W związku z czym nie występuje ryzyko zmiany kursu walutowego czy też zmiany stóp procentowych na rynkach zagranicznych.

VI. CZYNNIKI RYZYKA I POZOSTAŁE WYJAŚNIENIA

Zagrożeń dla przedstawionych w prognozie danych należy upatrywać zarówno w otoczeniu zewnętrznym, jak i w prowadzeniu własnej polityki dochodowo-wydatkowej miasta. Niechęć do podnoszenia stawek podatkowych i cen usług publicznych w mieście z jednej strony przy jednoczesnej wysokiej presji na wzrost wydatków może w znaczny sposób zwiększyć zapotrzebowanie na zwrotne środki finansowe, dezaktualizując przyjęte do WPF założenia. Presja na wzrost wydatków bieżących będzie wywoływana głównie poprzez znaczącą poprawę na rynku pracy, a wzrost kosztów zakupu dóbr i usług napędzany będzie prognozowaną inflacją. Przeciwdziałając się tej presji, należało będzie szukać wzrostu wydajności i efektywności. Niewątpliwie nastąpią również naciski na realizację nowych inwestycji, które nie znalazły się w przedstawionych prognozach. W tym przypadku ważne będzie pozyskiwanie środków bezzwrotnych na ich realizację oraz taki dobór zadań, który nie będzie skutkował znaczącym wzrostem wydatków bieżących związanych z utrzymaniem nowych inwestycji.

Wciąż jeszcze nie została ustabilizowana sytuacja po zmianie granic miasta, tzn. nie został jeszcze zamknięty pierwszy rok funkcjonowania w nowych granicach, skokowy wzrost wpływów podatkowych w 2020r. jest jedynie szacunkiem, a Miasto Opole będzie przekazywać pomoc finansową dwóm gminom do 2020r. Kluczowe w kontekście dokonanej zmiany granic miasta będzie utrzymanie w ryzach wzrostu wydatków bieżących, związanych z ogólnym funkcjonowaniem samorządu aby możliwie zmaksymalizować efekt skali.

Jeśli chodzi o czynniki zewnętrzne, to jako dwa podstawowe należy wymienić niestabilność prawa i sytuację gospodarczą w szeroko rozumianym otoczeniu. Pierwszy czynnik skutkować może nakładaniem na samorządy nowych zadań bez przekierowania odpowiednich środków z budżetu centralnego, bądź przerzuceniem na samorządy kosztów wprowadzanych reform. Dodatkowo zmiany w systemie podatkowym skutkować mogą uszczupleniem wpływów samorządów jak np. zwiększanie kwoty wolnej od podatku, wprowadzanie dodatkowych ulg i zwolnień. Drugi czynnik jest skutkiem mocnych powiązań w świecie gospodarczym, co powoduje, że zawirowania, które mogą zaistnieć w dalekim otoczeniu, będą miały również swoje odbicie w budżecie miasta Opola.

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Wydatki na przedsięwzięcia - ogółem (1.1.+1.2.+1.3) z tego:				873 600 390,06	337 319 677	274 675 386	115 218 672	14 617 752	723 847 851,12
1.a	- wydatki bieżące				92 906 987,22	33 814 589	14 015 384	9 888 170	107 872	56 103 121,00
1.b	- wydatki majątkowe				780 693 402,84	303 505 088	260 660 002	105 330 502	14 509 880	667 744 730,12
1.1.	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.) z tego:				695 143 197,24	281 713 292	249 290 386	92 388 672	107 872	609 373 228,76
1.1.1.	- wydatki bieżące				38 113 507,90	17 090 696	5 725 384	1 688 170	107 872	24 409 228,00
1.1.1.1.	Przebudowa i rozbudowa istniejącej szklarni w celu ochrony ex situ gatunków zagrożonych wraz z zagospodarowaniem terenu <i>Cel: Ochrona zagrożonych gatunków zwierząt, wzrost atrakcyjności opolskiego ogrodu zoologicznego i miasta Opola</i>	Ogród Zoologiczny w Opolu / UM Opola Wydział ds. Europejskich i Planowania Rozwoju	2015	2018	<u>558 465,50</u>	495 365	0	0	0	495 365,00
1.1.1.2.	Sąsiedzka współpraca - rozwój potencjału turystycznego i przyrodniczego Ołomuńca i Opola <i>Cel: Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego miast Opola i Ołomuńca</i>	Ogród Zoologiczny w Opolu / UM Opola Wydział ds. Europejskich i Planowania Rozwoju	2016	2021	<u>401 166,00</u>	6 563	173 223	179 762	41 618	401 166,00
1.1.1.3.	Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach <i>Cel: Rozwój i wzrost atrakcyjności szkolnictwa technicznego i zawodowego szkół miasta Opola</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>10 500,00</u>	9 947	0	0	0	9 947,00
1.1.1.4.	Opolskie Szkolnictwo Zawodowe bliżej rynku pracy 2 <i>Cel: Podniesienie kompetencji i umiejętności zawodowych uczniów liceów i szkół technicznych miasta Opola</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>1 035 609,06</u>	394 782	0	0	0	394 782,00
1.1.1.5.	Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO – obszar I – Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze Aglomeracji Opolskiej <i>Cel: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>1 488 354,16</u>	635 303	0	0	0	635 303,00
1.1.1.6.	Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO – obszar II – Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze Aglomeracji Opolskiej <i>Cel: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>1 555 732,42</u>	570 974	0	0	0	570 974,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.1.1.7.	Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO – obszar III – Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze Aglomeracji Opolskiej <i>Cel: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>1 511 098,80</u>	595 542	0	0	0	595 542,00
1.1.1.8.	Odkrywczy Sekretów Nauki AO – Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na obszarze Aglomeracji Opolskiej <i>Cel: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>2 062 129,23</u>	950 706	0	0	0	950 706,00
1.1.1.9.	Kształcenie zawodowe dla rynku pracy - 1 <i>Cel: Rozwój kompetencji, umiejętności i kwalifikacji zawodowych istotnych na rynku pracy dla uczniów szkół zawodowych</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2019	<u>2 506 106,00</u>	1 495 586	90 000	0	0	1 467 682,00
1.1.1.10.	Kształcenie zawodowe dla rynku pracy - 3 <i>Cel: Rozwój kompetencji, umiejętności i kwalifikacji zawodowych istotnych na rynku pracy dla uczniów i nauczycieli szkół zawodowych</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2019	2021	<u>2 547 365,00</u>	0	1 129 603	1 351 508	66 254	2 547 365,00
1.1.1.11.	„Portrety Opola, Portrety Dijon, Portrety Pragi – INSPIRACJE, KREACJE” <i>Cel: Partnerstwa strategiczne – współpraca szkół</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>151 504,00</u>	30 301		0	0	30 301,00
1.1.1.12.	„A new Energy for new European citizens” <i>Cel: Partnerstwa strategiczne – współpraca szkół</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>107 837,62</u>	57 183	0	0	0	57 183,00
1.1.1.13.	„Pracowitość i pokora to droga do sukcesu” <i>Cel: Partnerstwa strategiczne – współpraca szkół</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	<u>560 329,00</u>	112 065	0	0	0	112 065,00
1.1.1.14.	„Przedszkole dla wszystkich przyjazne – wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w przedszkolach 15 gmin należących do Aglomeracji Opolskiej” <i>Cel: Zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2019	<u>2 999 926,00</u>	1 691 222	890 534	0	0	2 581 756,00
1.1.1.15.	„Przedszkola na wymiar - utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego oraz wydłużenie czasu pracy przedszkoli w 8 gminach Aglomeracji Opolskiej” <i>Cel: Zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	<u>1 438 855,00</u>	338 340	0	0	0	338 340,00
1.1.1.16.	Otwarta Europa szansą rozwoju zawodowego uczniów opolskiej budowlanki - edycja II <i>Cel: Zdobyć przez 38 uczniów ZSB nowych umiejętności i kompetencji językowych</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	<u>263 593,00</u>	52 719	0	0	0	52 719,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.1.1.17.	Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej <i>Cel: Zwiększenie dostępu do usług społecznych</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu	2016	2018	586 672,61	77 371	0	0	0	77 371,00
1.1.1.18.	Wsparcie usług opiekuńczych w mieście Opolu <i>Cel: Rozwój usług opiekuńczych w mieście</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu	2017	2018	1 633 766,00	891 962		0	0	891 962,00
1.1.1.19.	Ujednolicone podejście do systemu zarządzania zanieczyszczeniem powietrza w funkcjonalnych obszarach miejskich w regionie działalności organizacji TRITIA/AIR TRITIA <i>Cel: Poprawa jakości powietrza</i>	UM Opola Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2017	2020	90 000,00	36 550	29 440	19 000	0	0,00
1.1.1.20.	Bezpieczny transport w Opolu <i>Cel: Budowa nowych oraz modernizacja istniejących dróg i ścieżek rowerowych, w tym przeprawy mostowej kanałem Ulgi. Modernizacja oświetlenia na terenie miasta.</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2018	985 488,31	390 662		0	0	390 662,00
1.1.1.21.	Budowa obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej <i>Cel: Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z dzielnicy Opola -Zaodrze</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2009	2019	467 700,00	197 280	181 560	0	0	378 840,00
1.1.1.22.	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I <i>Cel: Stworzenie nowoczesnej i atrakcyjnej komunikacji zbiorowej w Opolu</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2018	589 603,00	588 710	0	0	0	588 710,00
1.1.1.23.	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód <i>Cel: Przebudowa i modernizacja jednego z bardziej newralgicznych skrzyżowań na terenie miasta Opola</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2020	443 900,00	140 000	120 000	137 900	0	397 900,00
1.1.1.24.	Rozbudowa DW 435 w Opolu obręb Żerkowice od km 13+947 do km 15+599 <i>Cel: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	9 840,00	9 840	0	0	0	9 840,00
1.1.1.25.	Twój Biznes - Twoja Praca <i>Cel: Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych</i>	Powiatowy Urząd Pracy w Opolu	2016	2018	3 488 630,00	1 240 409	0	0	0	1 240 409,00
1.1.1.26.	Dawne Opole – rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego na obszarze dawnego Zamku Górnego i jego okolic <i>Cel: Wzrost atrakcyjności turystycznej Opola oraz rewitalizacja terenu przylegającego do pozostałości dawnego Zamku Górnego Piastów Opolskich</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2016	2018	149 091,00	118 222	0	0	0	118 222,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.1.1.27.	Przebudowa placów miejskich w Opolu <i>Cel: Zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni miejskiej na terenie jednego z najważniejszych placów miasta Opola</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2016	2018	<u>485 163,00</u>	318 296	0	0	0	318 296,00
1.1.1.28.	Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap I <i>Cel: rewitalizacja reprezentacyjnej części miasta</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	<u>745 000,00</u>	735 150	0	0	0	735 150,00
1.1.1.29.	Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap II <i>Cel: Rewitalizacja reprezentacyjnej części miasta</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	<u>623 114,00</u>	623 114	0	0	0	623 114,00
1.1.1.30.	Czysta komunikacja publiczna - zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu - etap I <i>Cel: Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności i dostępności komunikacji zbiorowej oraz udziału transportu zbiorowego w przewozach na terenie AO</i>	UM Opola Wydział Transportu	2015	2019	<u>51 181,00</u>	51 181	0	0	0	51 181
1.1.1.31.	Realizacja projektu "Rozwój Poprzez Opiekę - idę do żłobka!" <i>Cel: Godzenie życia prywatnego i zawodowego</i>	UM Opola Wydział Zdrowia i Rozwoju Społecznego	2017	2019	<u>6 131 437,00</u>	3 284 077	2 100 345	0	0	5 384 422,00
1.1.1.32.	"From Europe 1010 BC to Europe 2020 PC" w ramach programu Erasmus + (PLN) <i>Cel: Zwiększenie motywacji uczniów do nauki oraz uatrakcyjnienie zajęć</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	<u>45 221,19</u>	15 351	0	0	0	15 351,00
1.1.1.33.	E-rozrachunki, e-podatki, e-opłaty - wysoka jakość usług, kompetencje i elektroniczna administracja samorządowej <i>Cel: Poprawa efektywności oraz dostępności e-usług administracyjnych</i>	UM Opola Wydział Informatyki	2018	2019	<u>100 925,00</u>	27 816	73 109	0	0	100 925,00
1.1.1.34.	Realizacja projektu: "Podróż po doświadczenie - zagraniczne praktyki szansą na rozwój zawodowy 2" <i>Cel: Realizacja praktyk zawodowych za granicą, rozwój umiejętności językowych, zdobywanie doświadczeń</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	<u>415 389,00</u>	83 078	0	0	0	83 078
1.1.1.35.	Realizacja projektu: "Wir packen eine Kinderrechte-Schatzkiste" <i>Cel: Kulturowanie praworządności, samorządności, idei praw dziecka.</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	<u>120 883,00</u>	24 177	0	0	0	24 177
1.1.1.36.	„Centrum RE-Start - kompleksowy program reintegracji społeczno-zawodowej w Opolu” <i>Cel: rozwój usług z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	2017	2019	<u>1 684 380,00</u>	746 810	937 570	0	0	1 684 380

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.1.1.37.	Czterostronna partnerska strategia prowadząca w bardziej ekologicznie zrównoważonej i zielńszej Europie Cel: Wymiana dobrych praktyk w zakresie problemów i wyzwań ekologicznych oraz sposób radzenia sobie z nimi, zwiększenie świadomości ekologicznej wśród młodzieży	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2019	67 553,00	54 042	0	0		54 042
1.1.2.	- wydatki majątkowe				657 029 689,34	264 622 596	243 565 002	90 700 502	0	584 964 000,76
1.1.2.1.	Bezpieczny transport w Opolu Cel: Budowa nowych oraz modernizacja istniejących dróg i ścieżek rowerowych, w tym przeprawy mostowej nad kanałem Ulgi. Modernizacja oświetlenia na terenie miasta.	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2018	78 193 591,03	33 584 196	0	0	0	20 605 186,76
1.1.2.2.	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I Cel: Stworzenie nowoczesnej i atrakcyjnej komunikacji zbiorowej w Opolu	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2016	2019	29 875 965,00	17 033 044	12 500 000	0	0	29 533 044,00
1.1.2.3.	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap II Cel: Stworzenie nowoczesnej i atrakcyjnej komunikacji zbiorowej w Opolu	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2020	27 158 455,00	1 000 000	15 000 000	10 428 916	0	26 428 916,00
1.1.2.4.	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód Cel: Przebudowa i modernizacja jednego z bardziej newralgicznych skrzyżowań na terenie miasta Opola	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2020	182 620 623,77	20 320 000	81 916 032	78 997 874	0	180 288 856,00
1.1.2.5.	Budowa obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej Cel: Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z dzielnicy Opola -Zaodrze	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2009	2019	162 532 301,09	49 986 849	110 585 027	0	0	160 571 876,00
1.1.2.6.	Rozbudowa DW 435 w Opolu obręb Żerkowice od km 13+947 do km 15+599 Cel: Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	8 216 990,00	7 957 195	0	0	0	7 957 195,00
1.1.2.7.	Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach Cel: Rozwój i wzrost atrakcyjności szkolnictwa technicznego i zawodowego szkół Miasta Opola	UM Opola Wydział Oświaty	2016	2018	5 429 047,00	4 536 102	0	0	0	4 536 102,00
1.1.2.8.	Sąsiedzka współpraca - rozwój potencjału turystycznego i przyrodniczego Ołomuńca i Opola Cel: Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego miast Opola i Ołomuńca	Ogród Zoologiczny w Opolu	2015	2020	9 306 562,00	1 882 126	5 995 990	1 273 712	0	9 151 828,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.1.2.9.	Kształcenie zawodowe dla rynku pracy - 3 <i>Cel: Rozwój kompetencji, umiejętności i kwalifikacji zawodowych istotnych na rynku pracy dla uczniów i nauczycieli szkół zawodowych</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2019	2020	39 300,00	0	39 300	0	0	39 300,00
1.1.2.10.	Przebudowa i rozbudowa istniejącej szklarni w celu ochrony ex situ gatunków zagrożonych wraz z zagospodarowaniem terenu <i>Cel: Ochrona zagrożonych gatunków zwierząt, wzrost atrakcyjności opolskiego ogrodu zoologicznego i miasta Opola.</i>	Ogród Zoologiczny w Opolu / UM Opola Wydział ds. Europejskich i Planowania Rozwoju	2015	2018	5 282 110,86	319 641	0	0	0	319 641,00
1.1.2.11.	Czysta komunikacja publiczna - zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu - etap I <i>Cel: Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności i dostępności komunikacji zbiorowej oraz udziału transportu zbiorowego w przewozach na terenie AO</i>	UM Opola Wydział Transportu	2015	2019	103 542 760,00	85 945 598	17 338 413	0	0	103 284 011,00
1.1.2.12.	Dawne Opole – rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego na obszarze dawnego Zamku Górnego i jego okolic <i>Cel: Wzrost atrakcyjności turystycznej Opola oraz rewitalizacja terenu przylegającego do pozostałości dawnego Zamku Górnego Piaśtów Opolskich</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2016	2018	6 294 879,59	3 979 523	0	0	0	3 979 523,00
1.1.2.13.	Przebudowa placów miejskich w Opolu <i>Cel: Zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni miejskiej na terenie jednego z najważniejszych placów miasta Opola</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2016	2019	8 065 632,00	7 896 707	40	0	0	7 896 707,00
1.1.2.14.	Realizacja projektu "Rozwój Poprzez Opiekę - idę do żłobka!" <i>Cel: Godzenie życia prywatnego i zawodowego</i>	UM Opola Wydział Zdrowia i Rozwoju Społecznego	2017	2018	515 072,00	415 415	0	0	0	415 415,00
1.1.2.15.	Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap I <i>Cel: Rewitalizacja reprezentacyjnej części miasta</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	16 255 000,00	16 255 000	0	0	0	16 255 000,00
1.1.2.16.	Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap II <i>Cel: Rewitalizacja reprezentacyjnej części miasta</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	13 300 000,00	13 300 000	0	0	0	13 300 000,00
1.1.2.17.	E-rozrachunki, e-podatki, e-opłaty - wysoka jakość usług, kompetencje i elektroniczna administracja samorządowej <i>Cel: Poprawa efektywności oraz dostępności e-usług administracyjnych</i>	UM Opola Wydział Informatyki	2018	2019	251 400,00	61 200	190 200	0	0	251 400,00
1.1.2.18.	„Centrum RE-Start - kompleksowy program reintegracji społeczno-zawodowej w Opolu” <i>Cel: rozwój usług z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	2017	2019	150 000,00	150 000	0	0	0	150 000

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.2.	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-privatnego, z tego:				510 000,00	510 000	0	0	0	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0	0	0	0	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				510 000,00	510 000	0	0	0	0,00
1.2.2.1.	Realizacja przedsięwzięcia inwestycyjnego pod nazwą "Budowa wielokondygnacyjnego parkingu podziemnego na Placu Mikołaja Kopernika w Opolu wraz z zagospodarowaniem powierzchni placu" w ramach umowy o partnerstwie publiczno-privatnym <i>Cel: Zagospodarowanie Placu Mikołaja Kopernika oraz zwiększenie ilości miejsc parkingowych</i>	UM Opola Biuro Obsługi Inwestorów	2015	2018	510 000,00	510 000	0	0	0	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1. i 1.2.), z tego:				177 947 192,82	55 096 385	25 385 000	22 830 000	14 509 880	114 474 622,36
1.3.1.	- wydatki bieżące				54 793 479,32	16 723 893	8 290 000	8 200 000	0	31 693 893,00
1.3.1.1.	"Wieloletni program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2016-2018" - pomoc społeczna, w tym rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównanie szans tych rodzin i osób <i>Cel: Pomoc społeczna, w tym rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób</i>	UM Opola Wydział Zdrowia i Rozwoju Społecznego	2016	2018	8 645 980,00	2 895 990	0	0	0	2 895 990,00
1.3.1.2.	Opieka nad osobami starszymi - wdrożenie systemu Teleopieki <i>Cel: Zapewnienie osobom chorym, starszym, samotnym dostępu do Teleopieki domowej</i>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu	2013	2018	95 407,10	9 810	0	0	0	9 810,00
1.3.1.3.	Bezpłatny, bezprzewodowy dostęp do sieci Internet - Miejski Internet <i>Cel: Zapewnienie dostępu do zasobów sieci Internet w celu propagowania idei budowy Społeczeństwa Informacyjnego.</i>	UM Opola Wydział Informatyki	2014	2018	592 168,22	140 000	0	0	0	140 000,00
1.3.1.4.	Internet dla dzieci - przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Opolu <i>Cel: Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu</i>	UM Opola Wydział Informatyki	2017	2019	35 000,00	15 000	15 000	0	0	30 000,00
1.3.1.5.	"Wieloletni program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2016 – 2018" - finansowanie klubów sportowych <i>Cel: Wspieranie rozwoju sportu na terenie Miasta Opola oraz współpraca z klubami sportowymi</i>	UM Opola Wydział Sportu	2016	2018	4 560 000,00	1 520 000	0	0	0	0,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.3.1.6.	"Wieloletni program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2016-2018" - pozostałe priorytetowe zadania publiczne <i>Cel: Realizacja potrzeb zgłaszanych przez lokalną społeczność</i>	UM Opola Centrum Dialogu Obywatelskiego	2016	2019	<u>3 772 000,00</u>	1 604 000	50 000	0	0	1 654 000,00
1.3.1.7.	Monitoring wspomagający ocenę jakości powietrza w mieście Opolu <i>Cel: Monitoring jakości powietrza w Opolu</i>	UM Opola Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2017	2019	<u>253 736,00</u>	100 286	25 000	0	0	125 286,00
1.3.1.8.	Krótkoterminowe prognozy jakości powietrza dla miasta Opola <i>Cel: Monitoring jakości powietrza w Opolu</i>	UM Opola Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2017	2018	<u>70 000,00</u>	70 000	0	0	0	70 000,00
1.3.1.9.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola <i>Cel: Obniżenie natężenia hałasu na terenie miasta</i>	UM Opola Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2017	2018	<u>100 000,00</u>	100 000	0	0	0	100 000,00
1.3.1.10.	Opracowanie Programu ochrony środowiska dla miasta Opola na lata 2018-2021 wraz z wykonaniem raportu z realizacji Aktualizacji programu ochrony środowiska dla miasta Opola na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, za lata 2015-2016 <i>Cel: Ochrona środowiska na terenie Opola</i>	UM Opola Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2017	2018	<u>28 200,00</u>	28 200	0	0	0	28 200,00
1.3.1.11.	Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola <i>Cel: Poprawa jakości powietrza</i>	UM Opola Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2017	2018	<u>107 010,00</u>	107 010	0	0	0	107 010,00
1.3.1.12.	Pomoc finansowa w formie dotacji celowej Gminie Dąbrowa <i>Cel: Zabezpieczenie środków na finansowanie zadań realizowanych obecnie przez Gminę Dąbrowa</i>	UM Opola Wydział Budżetu	2016	2020	<u>5 558 000,00</u>	1 758 000	1 000 000	1 000 000	0	3 758 000,00
1.3.1.13.	Pomoc finansowa w formie dotacji celowej Gminie Dobrzeń Wielki <i>Cel: Zabezpieczenie środków na finansowanie zadań realizowanych obecnie przez Gminę Dobrzeń Wielki</i>	UM Opola Wydział Budżetu	2016	2020	<u>27 174 900,00</u>	7 000 000	6 000 000	6 000 000	0	19 000 000,00
1.3.1.14.	Współorganizacja Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu - pozostałe priorytetowe zadania publiczne <i>Cel: Zabezpieczenie środków na realizację KFPP</i>	UM Opola Wydział Kultury, Turystyki i Współpracy Zagranicznej	2017	2020	<u>3 600 000,00</u>	1 200 000	1 200 000	1 200 000	0	3 600 000,00
1.3.1.15.	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki <i>Cel: Popularyzacja i rozpowszechnianie Polskiej Piosenki</i>	UM Opola Wydział Kultury, Turystyki i Współpracy Zagranicznej	2015	2018	<u>151 078,00</u>	125 597	0	0	0	125 597,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.3.1.16.	Aktualizacja obszaru i granic aglomeracji Opole <i>Cel: Reorganizacja gospodarki wodno-ściekowej</i>	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2017	2018	50 000,00	50 000	0	0	0	50 000,00
1.3.2.	- wydatki majątkowe				123 153 713,50	38 372 492	17 095 000	14 630 000	14 509 880	82 780 729,36
1.3.2.1.	Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego i infrastruktury w rejonie Szczepanowic i Wójtowej Wsi w Opolu <i>Cel: Poprawa funkcjonowania i rozwój infrastruktury miejskiej poprzez budowę dróg, ciągów pieszych, pieszo-rowerowych, rozbudowę pozostałych systemów infrastruktury technicznej, tj. sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, deszczowej, oświetlenia ulic i placów.</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2019	9 772 257,64	1 000 000	2 500 000	0	0	3 500 000,00
1.3.2.2.	Opracowanie dokumentacji technicznej dla zadania pn.: Budowa obwodnicy Piastowskiej w Opolu etap I - od ul. Krapkowickiej do węzła Niemodlińska <i>Cel: Odciążenie z ruchu obecnego korytarza drogi krajowej nr 45 poprzez ograniczenie ponadnormatywnych oddziaływań występujących na ulicach: Wojska Polskiego, Wróblewskiego, Prószkowskiej.</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2018	1 500 000,00	452 720	0	0	0	452 720,00
1.3.2.3.	Uzbrojenie terenu w rejonie ulic Plebiscytowej i Ozimskiej <i>Cel: Uzbrojenie terenu w centrum miasta</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2015	2019	9 193 537,50	6 000 000	3 000 000	0	0	9 000 000
1.3.2.4.	„Dokumentacja przyszłościowa” <i>Cel: Przygotowanie do przyszłych inwestycji infrastrukturalnych</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	3 400 000,00	3 400 000	0	0	0	3 400 000,00
1.3.2.5.	„Budowa infrastruktury drogowej na terenach włączonych w granice miasta Opola - opracowanie dokumentacji” <i>Cel: Przygotowanie do przyszłych inwestycji infrastrukturalnych</i>	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	150 000,00	81 120	0	0	0	81 120,00
1.3.2.6.	Inwestycje z udziałem ludności – Rozbudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Szczepanowicach <i>Cel: Rozbudowa i przebudowa istniejącego obiektu remizy strażackiej</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2016	2018	2 064 999,74	1 151 738	0	0	0	206,36
1.3.2.7.	Budowa świetlicy dzielnicowej w Grotowicach <i>Cel: Realizacja potrzeb zgłaszanych przez lokalną społeczność</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	185 000,00	185 000	0	0	0	185 000,00
1.3.2.8.	Pomoc finansowa dla Województwa Opolskiego na ochronę przeciwpowodziową - Polder “Żelazna” z uwzględnieniem przeprawy przez Odrę w ciągu obwodnicy północnej <i>Cel: Zabezpieczenie przeciwpowodziowe</i>	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2015	2021	32 825 678,00	1 119 208	1 000 000	14 630 000	14 509 880	31 259 088,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.3.2.9.	Przebudowa budynku „Ciepłak” wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych na cele sportowe - opracowanie dokumentacji <i>Cel: Poprawa stanu miejskiej infrastruktury sportowej</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2016	2018	<u>311 600,00</u>	251 600	0	0		251 600
1.3.2.10.	Budowa parkingu przy Wyspie Bolko <i>Cel: Zapewnienie miejsc parkingowych przy terenach zielonych w Opolu</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	<u>150 000,00</u>	150 000	0	0	0	150 000,00
1.3.2.11.	Pomoc finansowa dla Województwa Opolskiego na realizację zadania pn. Budowa obwodnicy miejscowości Czarnowasy w granicach administracyjnych Miasta Opola <i>Cel: Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Miasta Opola</i>	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2016	2018	<u>5 700 000,00</u>	134 000	0	0	0	0,00
1.3.2.12.	Wrzoski - zaprojektowanie oświetlenia dla ulic: Kolorowej i nad Stawem (I etap prac) <i>Cel: Poprawa stanu infrastruktury oświetleniowej na nowych terenach miasta</i>	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2017	2018	<u>20 000,00</u>	12 000	0	0	0	12 000,00
1.3.2.13.	Budowa oświetlenia ulicznego Rynku oraz budowa iluminacji elewacji Ratusza w Opolu <i>Cel: Poprawa stanu infrastruktury w centrum Opola</i>	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2017	2018	<u>500 000,00</u>	500 000	0	0	0	500 000,00
1.3.2.14.	Komputeryzacja Urzędu Miasta Opola <i>Cel: Celem projektu jest konsolidacja i centralizacja systemów informatycznych Urzędu Miasta Opola oraz jednostek podległych, umożliwiającą wprowadzenie rozwiązań w zakresie udostępnienia e-Usług i rozwoju zaplecza informatycznego dla tych usług</i>	UM Opola Wydział Informatyki	2015	2019	<u>6 640 474,86</u>	1 589 000	545 000	0	0	2 134 000,00
1.3.2.15.	Objęcie udziałów w Opolskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Opolu na realizację zadania: Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Kaliskiej w Opolu <i>Cel: Zwiększenie wielorodzinnej substancji mieszkaniowej w Opolu</i>	UM Opola Wydział Lokalowy	2017	2018	<u>3 500 000,00</u>	2 500 000	0	0	0	2 500 000,00
1.3.2.16.	Wykonanie dokumentacji technicznej na budowę zasilania w energię elektryczną terenu inwestycyjnego objętego statusem wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w pobliżu miejscowości Wrzoski <i>Cel: Rozwój SSE w granicach administracyjnych Opola</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	<u>300 000,00</u>	300 000	0	0	0	300 000,00
1.3.2.17	Pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Uniwersytetu Opolskiego <i>Cel: Utworzenie Wydziału Lekarskiego na UO</i>	UM Opola Biuro Obsługi Inwestorów	2016	2018	<u>1 980 000,00</u>	289 000	0	0	0	289 000,00

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.3.2.18	Pomoc finansowa w formie dotacji celowej Gminie Dobrzeń Wielki <i>Cel: Zabezpieczenie środków na finansowanie zadań realizowanych obecnie przez Gminę Dobrzeń Wielki</i>	UM Opola Wydział Budżetu	2016	2020	3 162 615,00	2 000 000	0	0	0	2 000 000
1.3.2.19.	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki <i>Cel: Popularyzacja i rozpowszechnianie Polskiej Piosenki</i>	UM Opola Wydział Kultury, Turystyki i Współpracy Zagranicznej	2015	2018	8 781 042,76	960 840	0	0	0	960 840,00
1.3.2.20.	Objęcie udziałów w Parku Naukowo Technologicznym w Opolu Sp. z o.o. - II etap budowy <i>Cel: Wzmocnienie sektora otoczenia biznesu, ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do profesjonalnych usług okołobiznesowych, poprawa współpracy środowisk naukowych i biznesowych</i>	UM Opola Biuro Obsługi Inwestorów	2017	2019	7 400 000,00	3 250 000	4 150 000	0	0	7 400 000,00
1.3.2.21.	ZSO Nr II - budowa boiska wielofunkcyjnego <i>Cel: Rozbudowa szkolnej bazy sportowej</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	1 300 000,00	1 196 610	0	0	0	1 196 610,00
1.3.2.22.	Budowa sztucznego pełnowymiarowego boiska piłkarsko-futbolowego wraz z oświetleniem <i>Cel: Rozbudowa szkolnej bazy sportowej</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	2 445 000,00	2 421 015	0	0	0	2 421 015,00
1.3.2.23.	Budowa Orlika lekkoatletycznego przy PSP 14 <i>Cel: Rozbudowa szkolnej bazy sportowej</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	1 982 000,00	1 982 000	0	0	0	1 982 000,00
1.3.2.24.	ZSP nr 2 - budowa boiska wielofunkcyjnego - etap II <i>Cel: Rozbudowa szkolnej bazy sportowej</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2017	2018	154 000,00	154 000	0	0	0	154 000,00
1.3.2.25.	Budowa Pomnika Księcia Kazimierza Opolskiego <i>Cel: Upamiętnienie założyciela miasta Opola</i>	UM Opola Wydział Kultury, Turystyki i Współpracy Zagranicznej	2017	2018	458 000,00	443 000	0	0	0	443 000,00
1.3.2.26.	Stadion Opolski <i>Cel: Budowa obiektu sportowego, który spełnia kryteria PZPN i UEFA</i>	UM Opola Wydział Sportu	2018	2019	3 000 000,00	0	3 000 000	0	0	3 000 000
1.3.2.27.	Zarządzanie systemami gospodarowania odpadami komunalnymi - budowa podziemnych pojemników na odpady komunalne <i>Cel: Budowa podziemnych pojemników na odpady komunalne</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	250 000,00	250 000	0	0	0	250 000
1.3.2.28.	Przebudowa Strażnicy OSP Grudzice przy ul. Groszowickiej <i>Cel: zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpożarowego ludności</i>	UM Opola Wydział Inwestycji Miejskich	2017	2018	111 000,00	98 000	0	0	0	98 000

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.3.2.29.	Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Sosnkowskiego z ul. Szarych Szeregów Cel: zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2 017	2 018	312 174	312 174	0	0	0	312 174
1.3.2.30.	Poprawa bezpieczeństwa – wykonanie projektu budowlano – wykonawczego przebudowy drogi gminnej wraz z zarurowaniem rowu przydrożnego, odwodnieniem i oświetleniem przy ul. Jaśminowej i Herbacianej w Opolu Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na nowych terenach miasta	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	48 950	48 950	0	0	0	48 950
1.3.2.31.	Budowa chodnika wzdłuż ul. Stepowej na odcinku od ul. Brzozowej do ul. Liściastej w Opolu – dzielnica Czarnowąsy Cel: poprawa stanu infrastruktury miejskiej na nowych terenach miasta.	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	28 600	28 600	0	0	0	28 600
1.3.2.32.	Projekt budowy chodnika o długości 800 m przy ul. Świerkli (od ul. Brynickiej) w Opolu – dzielnica Świerkle Cel: poprawa stanu infrastruktury miejskiej na nowych terenach miasta.	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	2017	2018	49 300,00	49 300	0	0	0	49 300
1.3.2.33.	Przebudowa Rowu Szczepanowickiego przy ul. Nizinnej - opracowanie dokumentacji Cel: zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2017	2018	240 000,00	170 000	0	0	0	170 000
1.3.2.34.	Budowa oświetlenia ulicznego ul.S.Bronicza, ul.Wielkanocna, ul.Marcepanowa Cel: Poprawa stanu infrastruktury oświetleniowej w mieście	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2017	2018	147 477,00	147 477	0	0	0	147 477
1.3.2.35.	Przebudowa ul. Niemodlińskiej od ul. Gruntowej do skrzyżowania z ul. Centralną w Opolu wraz ze skrzyżowaniem w zakresie budowy oświetlenia ulicznego Cel: Poprawa stanu infrastruktury oświetleniowej w mieście	UM Opola Wydział Infrastruktury Technicznej i Gospodarki Komunalnej	2017	2018	145 140,00	145 140	0	0	0	145 140

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĆ

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr LIII/1064/17
Rady Miasta Opola
z dnia 15 grudnia 2017 r.

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
			Od	Do		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.3.2.36.	Wykupy terenów inwestycyjnych do gminnego zasobu gruntów <i>Cel: prowadzenie długofalowej polityki w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym.</i>	UM Opola Wydział Gospodarki Nieruchomościami	2017	2018	<u>10 891 767,00</u>	4 500 000	0	0	0	4 500 000
1.3.2.37.	Infrastruktura telekomunikacyjna OSTO <i>Cel: Budowa infrastruktury telekomunikacyjnej oraz przyłączy telekomunikacyjnych dla potrzeb monitoringu miejskiego</i>	UM Opola Wydział Informatyki	2017	2018	<u>653 100,00</u>	600 000	0	0	0	58 889
1.3.2.38.	Rozbudowa budynku PSP nr 9. <i>Cel: Poprawa stanu infrastruktury oświatowej miasta Opola.</i>	UM Opola Wydział Oświaty	2018	2019	<u>3 400 000,00</u>	500 000	2 900 000	0	0	3 400 000